Леся Воронина

Уявіть собі, що одного чудового ранку ви прокидаєтеся й помічаєте, що навколо вас відбуваються фантастичні події. Ось ви біжите знайомою вулицею і раптом провалюєтеся крізь люк у секретний штаб Таємного Товариства Боягузів. А ще дізнаєтеся, що ваша рідна бабуся винайшла часоліт, а Землю от-от мають захопити підступні космічні прибульці, які заразили більшість людей вірусом страху І порятунок людства залежить тільки від вас!

Виявляється, що головне — це вміти здолати свій страх. І тоді найпотужніша зброя перетворюється на пил, а нездоланних космічних завойовників роблять безпорадними… звичайні земні квіти. От тільки треба в слушну мить зуміти скористатися загадковим ЗАСОБОМ ВІД ПЕРЕЛЯКУ № 9!

ТАЄМНЕ ТОВАРИСТВО БОЯГУЗІВ, АБО ЗАСІБ ВІД ПЕРЕЛЯКУ №9

Повість

Розділ 1. Кактус показує колючки

Я обережно визирнув з-за рогу будинку й одразу ж відсахнувся: біля мого під’їзду стояв Кактус. На жаль, з Кактусом, якого насправді звуть Сашко Смик, я знайомий майже від народження — ми живемо у сусідніх квартирах. Мама каже, що битися ми з ним почали ще лежачи у візочках. Досить було залишити наші колясочки поруч, як ми відразу ж намагалися видерти одне в одного іграшки й билися пляшечками з молочною сумішшю. Не знаю, з чого почалася наша ворожнеча, але скільки себе пам’ятаю, кожна наша зустріч закінчувалася якщо не бійкою, то штурханами.

Я до цього давно звик і ставився просто, — як до неминучого лиха.

Ми з Сашком завжди були однакові на зріст і сили в нас були рівні. Але після літніх канікул я побачив Кактуса й просто остовпів. Розумієте, раніше Сашко був невеличкий і худий, волосся в нього стирчало на всі боки, як колючки в кактуса — через це його так і прозвали: Кактусом. А тепер він став схожий на гібрид жирафи з орангутангом. Тобто виріс одразу на дві голови й накачав м’язи, як у Шварценеґґера! І перша ж наша сутичка скінчилася тим, що я зрозумів: ось що відчувають альпіністи, потрапивши під гірську лавину!

Після цього я почав виходити з дому, як шпигуни у старих фільмах: полохливо озираючись, а потім біг до школи прохідними дворами. А коли все ж стикався десь із Сашком ніс до носа, то просто тікав, як звичайний боягуз. А Кактус реготав мені в спину і кричав, копіюючи Карабаса Барабаса із фільму "Пригоди Буратіно":

— Підійди-но до мене, дитинко! Зараз як дам боляче!

Ось і зараз Кактус мене помітив, ошкірився і почав підманювати пальцем. При цьому він ще й приказував:

— Киць-киць, не бійся, я тебе трохи поб’ю, по-сусідськи, — і було видно, що зайти до під’їзду мені так і не пощастить.

Я відчув; що втягаю голову в плечі, як черепаха, яка помітила небезпеку й намагається сховатися у панцир, і щодуху побіг геть, подалі від Сашка і від його нахабного переможного реготу. По ногах мене бив футляр від скрипки: я саме повертався з уроку музики і це, здається, смішило Сашка найдужче. Адже він дражнив мене Поганським Паганіні ще відтоді, як уперше побачив зі скрипкою. Хоча справжнє моє ім’я Клим Джура.

Серце в мене калатало, як скажене, я задихався і відчував, що Кактус ось-ось схопить мене за шкірки й почне лупцювати, але тут сталося щось дивне і незрозуміле: люк, на який я наступив, раптом

почав м’яко вгинатися під моїми ногами, і я шкереберть полетів у чорну прірву.

Розділ 2. Я стаю піддослідним кроликом

Спершу я почув звук. Він долинав звідкись іздалеку і був схожий на дзижчання бджоли. Навколо панувала темрява, і хоч як я вдивлявся туди, звідки почув оте тихе дзижчання, не побачив нічого. Я почав навпомацки просуватися вперед, все ще не розуміючи, що сталося, — адже останнє, що я пам’ятав, було падіння. І ще — я зовсім не злякався. Почувався так, ніби дивлюсь кіно, а все, що зі мною відбувається, це якась комп’ютерна гра. Варто натиснути на кнопку — і все закінчиться.

Світло спалахнуло зненацька і засліпило мене. Виявляється, я стояв посеред великої абсолютно порожньої зали. Стіни були глухі, без жодного вікна, а підлога під моїми ногами злегка вібрувала. Я підійшов до найближчої стіни, торкнувся до неї, і в ту ж мить під моїми пальцями з’явився невеличкий отвір. Звідти, немов на пружині, вискочила таця, на якій лежало кілька бутербродів і стояла склянка томатного соку.

"Дивно, звідки вони знають, що я люблю томатний сік і бутерброди з лікарською ковбасою?" — подумав я і відчув, що й справді страшенно зголоднів.

Щойно я взяв бутерброд і підніс його до рота, як звідкись ізгори почувся механічний голос:

— Смачного, шановний Климе Миколайовичу! Раді вітати вас у секретній лабораторії ТТБ.

— А що це таке — ТТБ? — запитав я, швидко дожовуючи бутерброд.

— ТТБ — це Таємне Товариство Боягузів, — чітко відповів механічний голос. — А тепер прошу сідати.

Я відчув, що підлога під ногами сколихнулася, з неї ніби виросло м’яке крісло. Я зручно вмостився на ньому й приготувався до нових несподіванок. Та все ж, коли стіна переді мною розсунулася й перетворилася на велетенський екран, я здригнувся. І навіть не через ці миттєві перетворення. На гігантському екрані я побачив вулицю, по якій щодуху мчала якась зіщулена перелякана істота. І раптом я впізнав себе: та це ж моя вулиця, по якій я тікаю від Кактуса, і це мене б’є по ногах скрипка, яку я стискаю в руці.

Стало так соромно, що я відчув, як палають мої щоки. І сльози набігли на очі. Хто вони, ці люди, що так підступно підглядали за мною? Яке вони мають право? Я вже хотів схопитися з крісла й спробувати знайти вихід з цього дивного приміщення, але тут згори знову пролунав голос. Цього разу не механічний, а цілком живий. Було чутно, що жінка, яка зверталася до мене, ледь усміхається:

— Не поспішай, ми відпустимо тебе, як тільки ти цього схочеш. Але у нас є пропозиція. Хочеш взяти участь у таємному експерименті?

— В якому експерименті? — обурено вигукнув я. — Я навіть не знаю, хто ви. І чому ви за мною спостерігали? І як я опинився у вашій таємній лабораторії?

— Перш ніж я відповім, ти маєш пообіцяти, що збережеш у таємниці все, про що дізнаєшся.

— І ви не боїтеся, що я вас обдурю?

— Ні, — спокійно відповіла жінка, — нам досить твого слова.

— Ну що ж — обіцяю, — легко згодився я, але при цьому на всяк випадок непомітно схрестив безіменний і середній пальці. Адже кожному дурневі відомо, що коли так схрещуєш пальці, жодна клятва не має сили.

— Ми винайшли засіб від страху. Ти маєш стати першою людиною, на якій ми хочемо його випробувати. Але, повторюю, ти можеш відмовитися. Тільки зробити це треба зараз. Давши згоду, ти вже не зможеш стати таким, як раніше. Вирішуй!

Так само тримаючи схрещеними пальці, я кивнув і впевнено сказав:

— Я згоден!

Звичайно, тоді я собі не міг уявити, до яких неймовірних наслідків призведе ота моя необачна згода!

Розділ 3. Знайомство з Жуком та Зайцем

Я стояв посеред вулиці і мружився від сонця, що світило мені прямісінько в очі. Розгублено озираючись на всі боки, я намагався зрозуміти, де опинився. Вулиця була зовсім незнайома… Повз мене проходили заклопотані люди, часом із подивом позираючи на мене. Один дядечко навіть спинився і запитав:

— Хлопчику, що з тобою? Тобі допомогти?

Та я заперечливо похитав головою і оглянув себе.

Вигляд у мене і справді був досить дурнуватий: волосся скуйовджене, сорочка розхристана, джинси в якихось іржавих плямах. Ніби мене спершу всмоктав якийсь гігантський пилосос, а тоді виплюнув бозна-де. І що найдивніше — в руках я й досі судомно стискав обшарпаний футляр зі своєю нещасною скрипочкою.

Я навмання побрів вулицею, намагаючись знайти дорогу додому. Хай ця чортівня врешті скінчиться. Може, просто хтось вирішив пожартувати зі мною? Може, це чергова серія "Прихованої камери" і

зараз звідкись із-за рогу вискочить дядько і з ідіотським реготом повідомить:

— Увага, усміхніться, вас знімають прихованою камерою.

Але враз я відчув, що якась невидима сила не дає мені відхилитися від наперед визначеного шляху. Мене ніби в спину хтось підштовхував. Спершу я намагався пручатися, а коли зрозумів, що все одно нічого не вийде, махнув рукою і пішов туди, куди мене спрямовували.

Врешті я опинився біля старого будинку з іржавою залізною брамою, на якій висів великий старовинний замок. З цікавості я легенько поторсав маленькі ворітця, що, здавалося, вросли в іржаві петлі, і вони легко відчинилися. Ледве я ступив крізь хвіртку, ворота за мною заклацнулися, і я зрозумів, що знову опинився у пастці.

Серце в мене закалатало так голосно, що навіть вуха позакладало від цього стукоту. Але я щосили стиснув пальці в кулаки і ступив уперед.

— Ну от ти й на місці, — почув я вже знайомий жіночий голос: той, що приймав мене до ТТБ — Таємного Товариства Боягузів. — Саме час розпочинати наш експеримент. Так, як ми з тобою домовлялися.

Навпроти мене стояла молода білява жінка, обличчя якої здалося мені страшенно знайомим, але звідки я її знаю, я ніяк не міг згадати. Так буває, коли прокидаєшся і марно хочеш пригадати свій сон, у якому щойно стрибав з найкрутіших скель і перемагав озброєних до зубів бандитів.

— Отак зразу? — хрипко запитав я, ніби намагаючись виторгувати ще кілька хвилин на роздуми.

Але жінка вмить відчула моє вагання і вже зовсім по-іншому, жорстко і суворо, наказала:

— Заходь у сад і починай тренуватися!

Я зробив ще кілька непевних кроків і інстинктивно відсахнувся. Повз моє вухо зі свистом пролетіла гострозуба металева зірочка і вп’ялася у стовбур старої яблуні.

— Нічого собі тренування! — обурено вигукнув я і озирнувся на біляву жінку, та поруч зі мною вже нікого не було.

Натомість звідкись із гущавини старого садка почувся пронизливий крик, і з кущів викотився живий клубок. Двоє хлопців, приблизно мого віку, гамселили один одного руками і ногами, вигукуючи тоді ще незрозумілі мені слова:

— Засіб від переляку номер один!

— Засіб від переляку номер сім!

— Засіб від переляку номер чотири!

Я з острахом відступив від явно божевільних хлопців, але в цю мить вони, ніби нічого не сталося, розчепили руки й ноги. Підвелися й почали обтрушуватися від прилиплих до одягу листків та гілочок. Один із хлопців, кругловидий, зі смішними довгими, мов у зайця, передніми зубами, усміхнувся і сказав:

— Привіт, Музиканте!

А другий, чорнявий, з чорними як смола очима й густими насупленими бровами, похмуро бовкнув:

— Ходімо готуватися до вечірньої операції. Ти й так затримався!

Розділ 4. Підготовка до секретної операції

Я слухняно, мов механічна лялька, пішов за хлопцями, так, ніби ми й справді давно були знайомі й домовлялися про якусь операцію. Головне, що раптом я помітив — противний липкий страх кудись зник. Навпаки, мене охопили цікавість і бажання приєднатися до Зайця й Жука — так я подумки прозвав своїх нових знайомих. Найдивнішим було те, що я вгадав: згодом виявилося, що у хлопців були саме такі прізвиська.

Продершись крізь переплетені гілки старих яблунь, ми вийшли на круглий піщаний майданчик, посеред якого стояв звичайнісінький дерев’яний грибок. Такі грибки можна побачити на будь-якому дитячому майданчику чи на пляжі. Жук і Заєць сіли під дашком дерев’яноф мухомора, а я стояв перед ними, мов на іспиті.

Чорнявий підняв руку, вхопився за дошку на дашку грибка, і раптом ця дошка почала розтягатися й перетворилася на сувій тоненького, згорнутого трубочкою паперу. Жук розгорнув його на колінах. Пильно придивився до якихось позначок на папері, поводив пальцем по чітко намальованій схемі й сказав:

— Сьогодні рівно о 21-й стоятимеш під цим банком. Одягни щось діряве й брудне. Гратимеш жалісну пісеньку про байбачка. А ми співатимемо.

І раптом Жук затягнув тоненьким жалісним голосом, йому басовито підспівував Заєць:

По світу я попобродив,

І байбачок зі мною.

Побачив я чимало див,

І байбачок зі мною.

І мій завжди, і мій завжди,

Мій байбачок зі мною,

І мій завжди, і мій завжди,

Мій байбачок зі мною.

Людей чимало на землі,

І байбачок зі мною,

Бувають добрі, більше злі,

І байбачок зі мною.

Співаю різні я пісні,

І байбачок зі мною,

Бува веселі, більш сумні,

І байбачок зі мною.

За це в дарунок хліба шмат,

І байбачок зі мною,

І тим я сит, і тим я рад,

І байбачок зі мною.

Все в світі крам —

Купи-продам,

Мій байбачок зі мною,

За гроші ж душу не віддам,

І байбачок зі мною.

— З байбачком ми тебе познайомимо при зустрічі! Він уже спеціально видресируваний — вміє витягати папірці з віщуваннями. А тепер біжи додому й готуйся. Спізнюватися не можна!

Не встиг я нічого сказати, як вже стояв за залізною брамою, на якій знову висів іржавий замок. В руках у мене, крім футляра зі скрипкою, з’явився зіжмаканий папірець, на якому було написано адресу, намальовано чіткий план-схему й слова пісні про байбачка. Все відбулося так швидко, що я не встиг розпитати у своїх нових знайомих, що ж має відбутися ввечері. Що це за таємна операція і навіщо я маю перевдягатися у лахи й грати на центральній площі міста жалісну пісеньку про байбачка?

Розділ 5. Чи можна порушувати клятву?

Я сидів у своїй кімнаті і, мов загіпнотизований кролик, дивився на секундну стрілку годинника. Зараз наш настінний годинник нагадував мені велетенського хижого удава, що заковтує секунди й хвилини. Заковтує час, який залишався до

таємної операції. У мене ще й досі стояв у вухах голос Жука: "Сьогодні рівно о 21-й чекаємо тебе біля банку!"

На письмовому столі лежав клаптик паперу зі словами дитячої пісеньки про байбачка і планом банку. Цей будинок я і без того чудово знав. Просто тут працювала моя бабуся. Ні, не думайте, що бабуся у мене мільйонерша й очолює міжнародний банк. Вона там працює прибиральницею. Влітку я часто ходив з нею на роботу і допомагав поливати квіти й пилососити цілі кілометри килимових доріжок, що вкривали довжелезні коридори банку. Спершу ті коридори нагадували мені лабіринти, я весь час ішов не в той бік, але через тиждень я вже орієнтувався у цьому хмарочосі, як у себе вдома.

Що ж вони збираються робити у банку? Може, я втрапив до банди грабіжників, і вони хочуть викрасти золоті зливки, що зберігаються у броньованих підвалах? Тоді мені кінець: банк стереже ціла армія озброєних охоронців, а камери спостереження встановлено в кожному приміщенні. Я так поринув у роздуми, що підскочив як ошпарений, коли бабуся поклала руку мені на плече.

— Господи, дитино, чого ти від рідної бабусі сахаєшся, як від вогню? Хочеш пиріжків? — І бабуся поставила переді мною на стіл тарілку, повну рум’яних пиріжків з м’ясом.

Моя бабуся готує найсмачніші в світі пиріжки, а ще понад усе на світі вона любить квіти. Здається, варто їй просто торкнутися якоїсь рослини, як та враз оживає, бруньки на її гілках розвиваються і вона починає цвісти. І вся наша квартира завдяки старанням бабусі Солі перетворилася на справжню оранжерею. Часом я намагався допомогти бабусі поливати чи пересаджувати квіти, але вона завжди лагідно, але твердо відсторонювала мене.

— Ніколи не чіпай моїх квітів! — наказувала вона, коли залишала мене самого вдома. — Вони знають і розуміють лише мене. Від дотику чужих рук квіти можуть загинути.

Я сприймав застереження бабусі як старечі дивацтва. Та все ж ніколи не порушував її заборони. Квіти в нашому помешканні і в сільській садибі, де бабуся жила влітку, доглядала лише вона.

Я стріпнув головою, відігнав від себе ці недоречні тепер спогади, вхопив ще гарячого пиріжка й, не попрощавшись із розгубленою бабусею, прожогом вискочив з квартири. До зустрічі залишалося 20 хвилин.

"Зорієнтуюся на місці!" — вирішив я: адже завжди можна сказати моїм новим знайомим, що мене просто не відпустили батьки. І навіщо їм знати, що мама з татом уже півроку працюють на розкопках піраміди в Єгипті. А може, ми взагалі вже ніколи не зустрінемося із Зайцем і Жуком…

Проте я добре усвідомлював, що так просто ця історія скінчитися не може. Здається, я втрапив у якусь хитро розставлену пастку і клятва, яку я дав членам Таємного Товариства Боягузів, зв’язала мене по руках і ногах.

Розділ 6. І байбачок зі мною…

Коли я підбіг до площі, на якій височіла будівля банку, надворі вже запали сутінки. Почав накрапати противний дрібний дощик, і ліхтарі, що освітлювали вулиці, тьмяно виблискували жовтим вологим світлом. Я тихо скрадався попід стінами прилеглих до банку будинків і намагався розгледіти Жука і Зайця. Та біля центрального входу до банку не було нікого.

Я полегшено зітхнув і вже зібрався повертатися додому, коли з вузенької бічної вулички на площу виїхав кумедний візочок, який штовхали двоє хлопців. Убрані вони були в яскраві циркові костюми, на їхніх головах були надягнені блазенські ковпаки з дзвіночками, а на візочку у великій клітці з дротяним колесом усередині швидко перебирав лапками… байбачок.

Заєць почав крутити ручку якогось дивного музичного інструмента, що висів у нього на грудях, і до мене долинули пронизливі звуки знайомої мелодії. Картина була настільки ідіотська, що я мимоволі засміявся, та в цю мить відчув, як хтось сильно штовхнув мене в спину.

Я кулею викотився на середину площі, мене помітили Жук і Заєць і почали вимахувати руками, підкликаючи до себе. Мені не залишалося нічого іншого, як підбігти до них.

— Де скрипка?! — люто просичав Жук, продовжуючи хитати головою, подзенькувати дзвіночками й тупцяти на місці в такт жалісної музики.

— Та не казися, у мене є запасний варіант, — заспокоїв друга Заєць і показав очима на стару обшарпану скрипку-четвертинку, на якій вчаться грати шестирічні малюки.

Я заперечливо похитав головою, та Жук глянув на мене з такою лютті, що я вхопив до рук скрипку-недомірка й смичок, що валявся біля неї на дні візка, й почав підігравати Зайцеві.

— А тепер співай, — так само сердито наказав Жук.

— Ви що, збожеволіли? А якщо мене хтось знайомий побачить? — обурився я.

Але було вже пізно. Вправним рухом Заєць натягнув мені на голову такий же блазенський ковпак, накинув на плечі чорний плащ, розшитий золотими зірками, і я слухняно, мов дресирована мавпочка, почав і собі пританцьовувати на місці й хитати головою, подзенькуючи пришитими до ковпака дзвіночками.

"А от співати я не буду нізащо!" — подумав я і раптом почув свій тремтячий голос, який жалісно затягнув пісеньку про сердешного гризуна.

Розділ 7. Напад на банкіра

Поступово навколо нас почали збиратися люди. Жінки скрушно хитали головами й примовляли:

— Нещасні діти, змушені заробляти на шматок хліба!

— Куди дивиться міліція?! Дітей виганяють на вулицю жебрати!

Хтось укинув до нашого візочка гривню, хтось поклав цукерку, а якийсь чоловік із кейсом у руках усміхнувся й сказав:

— А ваш байбачок уміє віщувати майбутнє?

— Звичайно, вміє, — усміхнувся у відповідь Заєць і простягнув руку до клітки.

Байбачок умить припинив крутити колесо, понишпорив на дні клітки й двома лапками витягнув з купи скручених у трубочкупапірців один. Заєць спритно підхопив паперову трубочку й, вклонившись і скинувши блазенський ковпак, подав її чоловікові.

Та що це? Прочитавши кілька рядків, написаних на папірці нерівним дитячим почерком, чоловік зблід, зіжмакав записку, кинув її на землю і швидкими кроками попрямував до свого блискучого чорного автомобіля. Невеличкий натовп, що зібрався навколо нас, зацікавлено зашумів.

— Видно, щось не дуже приємне наворожили капіталістові, — єхидно проказала огрядна тітонька з великою господарською сумкою в руках.

— Так їм і треба, олігархам ненажерливим, — докинув і собі дідок з масивним ціпком у руках.

Він хотів іще щось додати, але його слова заглушило пронизливе вищання гальм. На площу на шаленій швидкості в'їхав мотоцикл, на якому сиділо двоє чоловіків у масках. Один в кілька стрибків опинився біля дядечка, якому щойно ворожив наш байбачок, висмикнув у нього з рук кейс і так само блискавично підскочив до мотоцикла. Грабіжники зірвалися з місця, і за мить від них залишилася тільки біла хмарка диму.

Я вражено дивився вслід мотоциклові, бо раптом мені здалося, що оті двоє на мотоциклі нагадують… моїх маму й тата. Просто ось так стріпувати головою вміє лише моя мама, а тато точнісінько так пригальмовує ногою, коли круто розвертає свій мотоцикл.

"Що за дурня! — відігнав я від себе дикі підозри. — Батьки зараз спокійнісінько розкопують руїни єгипетської піраміди десь посеред пустелі, а мені з переляку лізуть у голову всілякі нісенітниці!"

— Рятуйте! — зарепетувала огрядна тітонька. На її крик з банку вибігло троє здоровезних охоронців. Вони кинулися до пограбованого чоловіка і, підтримуючи його попід руки, повели всередину будинку.

— Тікаймо! — почув я голос Жука, озирнувся і побачив, що хлопці вже встигли перевдягтися.

Кудись зникло їхнє блазенське вбрання. Тепер переді мною стояли два школярі у синіх формених костюмах і білих напрасованих сорочках. Заєць швидко стягнув з моєї голови ковпак і зірвав з плечей чорний плащ, розшитий зірками. Хлопці вхопили за ручки візок і так само непомітно, як і з’явилися, розтанули у підворітті сусідньої вулиці…

Я почав озиратися на всі боки. Куди тікати? Адже за мить сюди приїде міліція і мене затримають як свідка або як учасника пограбування.

Спробуй потім поясни, чому опинився ввечері біля банку та ще й грав на

скрипочці й співав дурнувату пісеньку про байбачка! Он скільки свідків стоїть навколо й жваво обговорює надзвичайну подію! Щоправда, тепер мене важко було впізнати. Маленьку скрипку Заєць забрав із собою разом з цирковим вбранням.

Я знову виглядав як нормальна людина. Ось зараз спокійно піду геть так, що на мене ніхто й уваги не зверне. Я почав повільно задкувати, але перед тим як зникнути, все ж устиг нахилитися й підняти з землі зіжмаканий папірець, той, що байбачок витягнув для веселого банкіра. Там було написано лише три слова: "Зараз тебе пограбують!"

Розділ 8. Гра у заховані скарби чи пограбування?

Щойно я ступив за ріг покрученої вузенької вулиці, як мене міцно вхопили за руку і потягли до підвороття. Хоч як я пручався, мене заштовхали у двір якогось покинутого будинку. Тут я побачив своїх спільників — Зайця й Жука.

Байбачок спокійнісінько сидів на дні клітки. Колесо завмерло, і я подумав, що цей маленький гризун теж є учасником пограбування, адже саме його записка з передбаченням майбутнього вплинула на

банкіра так, що той геть забув про пильність і, не покликавши охоронців, сам пішов до своєї машини. Та мої сумні роздуми урвав хрипкий голос Жука:

— Ну що ж, перше випробування ти пройшов. Але не можна розслаблятися. Це лише початок.

— Початок чого? — запитав я, передчуваючи, що головні неприємності чекають на мене попереду.

— Та не тремти ти, як заєць, — заспокоїв мене Заєць і весело всміхнувся. — Уяви, що це просто гра. Ти ж любиш гратися на комп’ютері, наприклад, у гру "Заховані скарби?" Пам’ятаєш, як там треба проходити різні рівні, уникати пасток і ховатися від чудовиськ, які охороняють золото?

— Ну пам’ятаю. Але ж то все не насправді. І коли у грі тобі випадково відривають голову, то це не болить…

— Та добре, голову тобі ніхто не відірве, — похмуро урвав мої сумніви Жук. — Хіба що ти сам пхатимеш носа куди не слід. Ти навіщо прочитав записку?

— Яку записку? — Я вдав, ніби нічого не розумію.

— Ану, віддай і більше не лізь не в свої справи. Твоє діло грати на скрипочці і виконувати накази. До речі, ти прихопив план будинку? Без нього нам до банку не пробратися.

І тут я зробив те, про що потім пожалкував. Але в цю мить мені страшенно хотілося похвалитися перед хлопцями, які бачили, як хвилину тому я перелякався і хотів тікати додому. Я зверхньо усміхнувся і сказав:

— Тю, а нащо мені той план! Я знаю цей банк, як власну кишеню!

Розділ 9. Знайомий ротвейлер

Ми із Зайцем та Жуком стояли посеред маленького двору, захаращеного поламаними меблями, іржавими ваннами й холодильниками. На цьому дворі я знав один секрет. Якось, блукаючи підвалами банку, який прибирала моя бабуся, я виявив невеличкі двері під сходами. Вони були геть непомітні. Ніби хтось їх навмисне замаскував,

накидавши біля них цілу купу відер і довгих палиць з кудлатими ганчір’яними насадками для миття підлоги. Тоді, влітку, я розгріб завал, натиснув на ручку дверей, вони на диво легко відчинилися, і я непомітно вийшов на це невеличке подвір’ячко. Так я знайшов потайний вхід до банку, про який, напевне, всі давно забули. Адже цей величезний будинок — може, найвищий у нашому місті — перебудовували разів десять. Хто знав, що тепер я пробиратимусь до банку саме крізь ці потайні замасковані дверцята?

Я розкидав кілька пом’ятих картонних ящиків, що затуляли вхід, натиснув на клямку невеличких дерев’яних дверцят, і вони розчинилися, пронизливо зарипівши. Жук сердито стукнув мене по шиї і засичав:

— Ти що, сказився?! Хочеш, щоб сюди збіглася вся банкова охорона?

Мені стало страшенно прикро. Я погодився допомогти цим дивним хлопцям лише через те, що одного дня дав ідіотську клятву вступити до Таємного Товариства Боягузів. Раптом я зрозумів, що в глибині душі у мене жила божевільна мрія: а що як і справді я позбудуся цього огидного страху, що переслідує мене скрізь? І одного разу, коли Кактус крикне мені: "Гей ти, поганський Паганіні! Ходи-но сюди, я трохи тебе відлупцюю" — я зроблю блискавичний рух рукою, і Кактус полетить шкереберть на асфальт, розмазуючи соплі і сльози.

— Ти що, заснув? — знову штурхонув мене у спину Жук.

Я стріпнув головою і швидко пішов темним підземним коридором, час від часу торкаючись руками стін — щоб не загубитися у заплутаних підземних лабіринтах. Тепер, пізно ввечері, життя в банку завмерло, і я був певен, що хлопці прийшли сюди не на прогулянку. Ясно було, що ми йдемо на пограбування. І я чудово усвідомлював, що нас от-от схоплять. В охороні банку працювали спортсмени-каратисти, а на кожному повороті банкових коридорів було встановлено камери спостереження.

Раптом я почув зойк, озирнувся й не зміг втриматися від сміху. Мої сміливі супутники Заєць і Жук стояли мов укопані, притиснувшись до холодної стіни. А біля них, ошкіривши гострі ікла, стояв Бакс — місцевий ротвейлер, якого випускають вночі охороняти банк.

— Баксику, до мене! — пошепки покликав я грізного собацюру, і той, весело заметлявши хвостом, кинувся мені на груди й лизнув у носа. — Це зі мною, — сказав я псові й недбало махнув у бік переляканих хлопців.

"А що, знатимете, як глузувати з мене?" — думав я, піднімаючись пожежною драбиною, на яку ми перелізли крізь маленьке віконце у комірчині для відер і ганчірок. Дивно, але нічна пригода вже починала мені подобатися. Ось зараз ми опинимося біля броньованого вікна на всю стіну — за тим вікном був розташований кабінет директора банку, і хлопці самі зрозуміють, що проникнути туди — марна справа! Та холодний голос Жука вмить привів мене до тями:

— Відсторонися! Тепер діятимуть фахівці...

Хлопці, немов за командою, одночасно витягли з-за пазухи невеличкі гумові присоски й приклали їх до скла. Потім приладами, схожими на циркулі, намалювали два кола і беззвучно витягли з шибки два невеличкі кружальця. Ще секунда — і Жук із Зайцем просунули руки

крізь отвори всередину і, натиснувши на ручки вікна, розчинили його навстіж. За мить ми вже стояли посеред директорського кабінету, встеленого м’яким перським килимом.

— Гоп-ля-ля! — проказав Заєць і весело плеснув у долоні, так ніби ми стояли посеред циркової арени і він щойно зробив якийсь хитромудрий фокус.

— А як же камери стеження? — вражено запитав я, чекаючи, що ось-ось до кабінету ввірвуться озброєні охоронці.

— А про це подбаю я, — озвався Жук, витяг із нагрудної кишені тонку металеву трубочку, встромив у неї маленьку, завбільшки з горошину, кульку й, спрямувавши її на підвішену під стелею камеру, різко дмухнув, поціливши кулькою простісінько в об’єктив камери.

— Все, тепер ти слухатимешся нас. Головне — ні з чого не дивуйся і не кричи. На всю операцію нам відведено п’ятнадцять хвилин! — промовив завжди веселий Заєць, який і тепер кумедно усміхався, показуючи довгі передні зуби.

Хлопці впевнено, ніби вони бували тут сотні разів, підійшли до величезної картини, що висіла позаду директорського столу. Жук якусь мить пильно розглядав намальований на картині сільський пейзаж — дерева, пагорби й маленьку хатинку на вершечку гори. Тоді простягнув руку й ледь торкнувся до того місця, де були намальовані двері хатинки.

Клац! — це картина раптом розділилася навпіл і почала роз’їжджатися, відкриваючи вузенький прохід у глибину стіни.

Розділ 10. Криївка блакитних жаб

Перше, що мене вразило, коли ми ступили крізь отвір у стіні, був дивний запах. Це був запах сирості й вологих болотних трав. Так пах

лужок біля бабусиної хати в селі, куди ми разом з мамою й татом їздили щоліта відпочивати. Але звідки болото посеред міста та ще й на десятому поверсі цегляного будинку?

Та думати про це було ніколи. Спереду почулося пронизливе сюрчання — ніби водночас засвистіло кілька розлючених міліціонерів. Потім ударив барабан, а далі на нас накотилася ціла лавина шалених звуків. Галас був такий сильний, що ми позатуляли вуха руками. Але Жук і Заєць вперто рухалися вперед.

Те, що відкрилося нашим очам, було настільки дивним, що я навіть не встиг злякатися. У великому басейні, встеленому водоростями й лататтям, у зручних кріслах сиділи дивовижні створіння. З першого погляду було видно, що це космічні прибульці — на землі таких істот зроду не водилося.

Вірніше, найбільше ті істоти скидалися на жаб, але жаб велетенських та ще й яскраво-блакитного кольору. Морди у потвор були сині, а банькаті очі світилися червоною барвою. Перед кожною блакитною ропухою, що розвалилася у кріслі, стояв столик із частуванням. А на столику купками було розкладено хробаків, мух та жуків. Найдивнішим було те, що блакитні жаби жваво перемовлялися, якщо можна було назвати мовою оті страхітливі звуки, що нагадували сюрчання міліцейських свистків і гупання барабанів.

— Що це?! — вражено запитав я.

— Тихіше, головне зараз залишитися непоміченими й встигнути все зафільмувати, — прошепотів Жук і спрямував на жаб’ячий бенкет маленьку відеокамеру.

Тим часом Заєць витягнув уперед руку з приладом, на якому світився екран і мерехтіли колонки цифр, і почав робити якісь вимірювання.

Хлопці так захопилися роботою, що не помітили, як із бічного коридора до нас кинулася істота, що віддалено нагадувала людину. Здавалося, що це якась іграшкова фігурка, яку поспіхом виліпила маленька дитина, бавлячись пластиліном у садочку.

Ми прожогом кинулися до рятівного отвору у стіні, Жук натиснув на потайну кнопку, і картина заклацнулася — дві частинки знову стали на місце. А ми вилізли крізь вікно, скочили на пожежну драбину і почали спускатися по ній, весь час озираючись — чи не наздоганяють нас блакитні монстри. Нарешті ось воно — рятівне віконце комірчини. Жук, Заєць і я по черзі пірнули в нього, потім пробігли підземним коридором і вже за кілька хвилин стояли на захаращеному поламаними меблями й іржавим залізяччям подвір’ї.

Мені важко було зрозуміти, як під час нашої панічної втечі я знайшов потайні двері й урятував себе і своїх нових друзів від переслідування синьопиких потвор.

— Ну що ж, Музиканте, ти витримав і друге випробування — не покинув нас у тому лігвиську і вивів на волю. — Тепер Жук говорив по-дружньому, куди й поділася його зверхність і грубість.

— Просто нам доручили перевірити тебе у справжній операції… Тільки так можна зрозуміти, чи людина підходить для роботи у ТТБ, — додав Заєць і усміхнувся. — Розумієш, ці хижі прибульці таємно заволоділи вже половиною світу.

— А цей банк — їхня головна база. Космічні окупанти вирощують тут мутантів-перевертнів і посилають їх на таємні завдання. Та найголовніше, що вони навчилися проникати в людську свідомість і підкоряти людей своїй волі, — похмуро додав Жук. — Наше товариство бореться з жаб’ячою цивілізацією, але найгірше, що вони заразили майже все людство страшним вірусом страху. Головне завдання — знайти протиотруту.

Я стояв мовчки і ніяк не міг прийти до тями. Невже все це відбулося насправді? Усі мої припущення й підозри луснули, мов мильні бульбашки. Я потрапив не у банду розбійників. Мої нові знайомі — мисливці за хижими прибульцями.

— Заждіть, а як же ми можемо боротися проти прибульців, коли ми самі — боягузи? — врешті вражено запитав я. — Адже ви так і називаєтеся: Таємне Товариство Боягузів?

— У цьому й увесь секрет. Вірус страху найперше вражає хоробрих. У них зовсім немає імунітету. А нам, тим, хто звик боятися, все життя треба боротися з власним переляком. Тому в кожного боягуза є свої засоби подолання страху…

Розділ 11. Паганіні стає Чаком Норрісом

— Климе, онучку, прокидайся! — почув я у себе над вухом і схопився з ліжка, мов ошпарений.

Біля мене стояла бабуся й лагідно усміхалася. Годинник показував восьму ранку, отже, на те, щоб одягтися-умитися-поснідати-добігти-до—школи, залишалося якихось півгодини. Я прожогом кинувся до ванни, і тільки глянувши на себе в дзеркало й помітивши над бровою невеличку подряпину, пригадав усе.

Отже, ТТБ — це зовсім не жарт і навіть не банда злочинців. Те, про що я довідався вчора ввечері, не вміщалося в голові і видавалося хворобливою маячнею. Ну які можуть бути прибульці? І що це за міжгалактична змова монстрів? Якби я не бачив усього на власні очі, це б здалося мені дурнуватим сценарієм дешевого фантастичного фільму.

Усе ще намагаючись розібратися у вчорашніх неймовірних подіях, я вибіг із квартири і ніс до носа зіткнувся з Кактусом — моїм одвічним ворогом і сусідом Сашком Смиком. Кактус лиховісно посміхнувся і почав

повільно підходити до мене. І я добре знав, що саме станеться наступної миті — я шкереберть полечу по сходах вниз. Кактус називав цю веселу гру живим футболом, і, як ви здогадуєтеся, м’ячем у цій грі був я. Тобто якщо я сам не тікав від Сашка, то він копав мене ногою.

Та що це? Замість того, щоб тікати, я, ніби виконуючи давно відомий мені прийом, широко розставив ноги і, пружинячи на ледь зігнутих колінах, поставив руки у блок.

— Ги-ги, — розвеселився Смик, — це вже щось новеньке. Поганський Паганіні хоче стати Чаком Норрісом!

Але це були останні слова, які вимовив Кактус. Якась незнана сила змусила мене підскочити, а потім з несамовитим криком, від якого мені самому позакладало вуха, мов лавина звалитися на свого ворога.

І сталося диво. Сашко Смик — непереможний Кактус — раптом осів, затулив руками обличчя й заскімлив тоненьким дівчачим голосочком:

— Відпусти мене! Я більше не буду! Мені наказали тебе відлупцювати. Хазяїн мене покарає!

Але розбиратися із зарюмсаним Кактусом було ніколи. Я підхопив рюкзак, який звалився у мене з плечей під час фантастичного стрибка, й помчав до школи.

"Що зі мною відбувається?" — думав я, перебігаючи прохідний двір і пірнаючи під залізні ворота сусіднього будівельного майданчика (цією дорогою — навпрошки до школи — було вдвічі швидше). Адже я навіть не злякався. Здається, страх відступив від мене після відвідин таємного лігвиська голубих монстрів.

Мабуть, усе, чого я боявся досі, тепер здавалося мені дитячими забавками. Та не встиг я цього подумати, як чиясь липка, схожа на

присоску лапа міцно вхопила мене за руку й потягла до піщаного кар’єру, на краю якого працював екскаватор. Я з жахом помітив, що ця довга лапа з перетинками між кістлявими пазуристими пальцями була яскраво-блакитного кольору.

Розділ 12. Міраж на будмайданчику

За останні дні я побував у стількох неймовірних ситуаціях, що був певен — тепер мене вже нічого не здивує. Та виявилося, що я глибоко помилявся. Бо щойно на моїх очах піщаний кар’єр зник — зник разом з ескаватором. Я не раз чув від своїх батьків розповіді про міражі, які вони бачили у пустелі. Але те, що я спостерігав тепер, нагадувало зображення на гігантському екрані, який раптово вимкнули.

Переді мною була рівна земля, без жодної травинки. Земля мала дивний іржаво-коричневий колір, її вкривали глибокі тріщини. Ніби щойно прокотився страшний смерч, вбивши навколо все живе. Але найгірше було те, що посеред цієї пустелі, яка раптом утворилася посеред будмайданчика, сиділо потворне банькате створіння.

Мені здалося, що саме його я бачив учора під час таємного бенкету у банку. В усякім разі, огидна синя пика з довжелезним язиком, банькаті червоні очі, довгі лапи з перетинками і, головне, яскраво-блакитний колір шкіри цієї почвари говорили про те, що переді мною один із космічних прибульців.

Я спробував поворухнутися, але намарне — мене ніби обмазали липким тягучим клеєм, і я почувався, як муха, що потрапила в павутину і не може поворухнути лапкою, готуючись до того, що її от-от ізжеруть.

Синьопикий широко роззявив пащу, і з неї вирвалися пронизливі звуки: свист, гуркіт, дзижчання і… кумкання.

Я мимоволі замружився (вуха я затулити не міг, бо мої руки були намертво приклеєні до боків), аж тут у голові моїй залунали слова:

— Слухай, нікчемне створіння! Ми, на відміну від вашої примітивної мови, володіємо досконалим мистецтвом передавати думки на відстані. Так отож, сьогодні вночі, рівно о третій, на вашу планету прибуває основний десант могутньої цивілізації блакитних жаб. Останньою перепоною на нашому шляху залишалося ваше таємне товариство. Досі нам не щастило захопити жодного члена ТТБ. Тепер вам кінець. Ти покажеш секретну лабораторію і після цього експерименти проводитимемо тільки ми… над вами.

Блакитна тварюка висолопила довжелезного язика, на льоту вхопила якусь необачну муху та з апетитом схрумала її. Як видно, наші мухи були для космічних прибульців найбільшим делікатесом, бо споживання сердешної комахи захопило синьопикого цілком і повністю. Мабуть, земні комахи впливали на прибульців ще і як снодійне. Бо думки потвори почали плутатися, і вона, сама того не усвідомлюючи, вибовкала зайве:

— Підкоримо цю смачненьку планетку… Вона нам на один зуб… Лишилося проникнути в їхній штаб… Ням-ням, що може бути смачніше за мух… Тільки консервовані метелики під майонезом!

Велетенська синя ропуха захропла, але я встиг підслухати останню думку перед тим, як пожирач мух остаточно відключився:

— Цей людський екземпляр ще не до кінця приборканий. Щеплення переляку, напевно, не подіяло. Гаразд, прокинусь і вкушу його як слід, тоді він стане моїм рабом назавжди і зробить усе, що я звелю.

Я розумів, що чекати на допомогу марно, треба було діяти якомога швидше й рішучіше. Тож, напруживши всі м’язи, я почав звиватися, як вуж, і сантиметр за сантиметром рухатися у бік паркану, що оточував

цей фальшивий будівельний майданчик. Нарешті я виповз за межі випаленого кола із порепаною землею, де продовжував хропти синьопикий.

На щастя, прибульці знищили не все на цьому колись укритому кульбабками й травою пустирищі. Я шубовснувся у досить глибоку калюжу і відчув, як липка речовина — напевно, це була отруйна слина космічної жаби — почала розчинятися. Мені вистачило кількох секунд, щоб звільнитися і кинутися бігти геть від цього страшного місця.

Я проліз крізь дірку в паркані й опинився на гамірній вулиці. Мало не потрапивши під колеса автобуса, я обминув свою школу і побіг до знайомого перехрестя. Туди, де кілька днів тому я так необачно наступив на металевий люк, що виявився входом до підпільної лабораторії ТТБ.

Розділ 13. Я шукаю допомоги

Ви помічали, що зазвичай люди бувають страшенно неуважні? Тисячі разів піднімаючись сходами до власної квартири, ми не знаємо, скільки сходинок доводиться долати. Ми не звертаємо уваги на те, що на дереві під самісінькими нашими вікнами звила гніздо чудова пташка з довгим жовтим дзьобом і темно-зеленими пір’їнами на хвості.

І навіть не помічаємо, у що вдягнений наш сусіда по парті. Просто більшості людей здається, що все в житті визначено наперед і жодних див із ними статися не може. Приблизно так вважав і я, аж поки вклепався у цю дику історію, яка от-от могла закінчитися загибеллю нашої цивілізації.

Тепер, коли я біг вулицею, залишаючи мокрий брудний слід (купання в калюжі не лише звільнило мене від клею, але й перетворило на губку), я почав пильніше придивлятися до людей. І те, що я побачив, вразило мене. Так-так: усі, хто мене оточував, мали надзвичайно дивний вигляд.

Вони рухалися, ніби у сповільненій зйомці. І вирази обличчя в усіх були схожі — наче на них надягли гумові маски з наклеєними усмішками. Але сміху не було чутно. Власне, люди майже не розмовляли.

Я почав пригадувати і зрозумів, що з самого початку навчального року мене весь час щось непокоїло. Вчителі ніби були ті ж самі, але часом вони розмовляли і рухалися, як актори в театрі, котрі повторюють наперед завчені ролі. І що у словах, які вони вимовляли, не було жодного змісту. Але мене настільки зацькував Кактус, що замислюватися над усім цим мені було ніколи. Лише тепер, коли я мчав до секретної лабораторії, я пригадав оті загадкові речі.

Завернувши за ріг, я не вагаючись став на кришку люка, передчуваючи, що зараз вона м’яко осяде під моїми ногами. Та що це? Кришка була тверда й непорушна. Я кілька разів ударив по ній ногою, але було зрозуміло — ніхто мене тут не чекає.

Я почав гарячково пригадувати дорогу до старої залізної брами й до саду, де я познайомився з Жуком і Зайцем. Але в моїй пам’яті було провалля. Ніби хтось витер цілий шматок моїх спогадів. Певно, синьомордий, що захопив мене, все ж встиг частково мене зазомбувати.

І коли я вже зовсім втратив будь-яку надію і був готовий до того, що мене остаточно і назавжди захоплять хижі прибульці, до мене прийшла допомога. З неба.

Ні, не подумайте, що над моєю головою завис вертоліт або до мене спустилася повітряна куля. Я почув лопотіння крил, і мені на плече вмостився велетенський метелик — такого я зроду не бачив. Завбільшки він був з дорослого горобця, крила мав жовтогарячого кольору, а коли я придивився, то побачив, що в лівій передній лапці він тримає маленьку залізну капсулу. Метелик легко дався мені в руки, і за мить я вже розгортав скручене трубочкою послання, написане знайомим кострубатим почерком Жука:

У цьому місці було відірвано кутик аркуша, і, гублячись у здогадах про те, хто ж урешті допоможе мені врятувати людство, я прожогом побіг до свого будинку…

Розділ 14. Послання від бабусі

Підходячи до дверей своєї квартири, я сторожко озирнувся — космічні монстри могли спокійнісінько підстерегти мене саме тут. Тепер мені здавалося, що за мною стежать уже давно. Просто раніше я відганяв від себе підозри, коли помічав,

як похмурі постаті у довгих плащах і старомодних крислатих капелюхах затуляються газетами або демонстративно втуплюються у вітрини магазинів, щойно я зверну на них увагу. Але зараз аналізувати усі ті дивні збіги було ніколи. Я кілька разів натиснув на ґудзик дзвінка, але всередині квартири було тихо.

"Отже, бабуся піщда на роботу — до банку", — подумав я і повернув у дверях ключ. Тиша, що стояла у помешканні, зараз видалася мені моторошною й гнітючою. "Ну от, припливли! — по— думки дорікнув я собі. — Вже й тиша тебе лякає…"

Та в цю хвилину я помітив на столі невеличкий предмет, схожий на комп’ютерну флешку. Однак коли я взяв предмет до рук, то з подивом виявив, що це звичайнісінький спортивний свисток на мотузці. Схожий свисток має наш учитель фізкультури. Я розгублено покрутив свисток у руках, аж раптом щось всередині клацнуло, і звідти почувся… голос моєї бабусі:

— Климе, якщо ти зараз чуєш моє послання, значить, мене захопили синьомордики. Не хвилюйся. Головне — зроби все точно так, як я тобі скажу. По— перше, підійди до вікна.

Я був настільки ошелешений, що слухняно рушив до єдиного у вітальні вікна.

— Бачиш вазон із калачиками? Витягни квітку, на дні горщика дістань ключ… — Спокійний бабусин голос продовжував давати вказівки.

Я закляк. Уявити, що моя бабуся, для якої її квіти, здавалося, були найбільшою радістю в житті (вона весь час підливала квіти добривами й підв’язувала листочки), сама пропонує видерти з коренем калачика, було просто неможливо. Але голос бабусі, яка ніби передбачала, що я вагатимусь, наказав:

— Скоріше, часу залишилося зовсім мало. Діставай ключа. На подвір’ї, під старою грушею, стоїть жовтий автомобіль. Цим ключем відчиниш дверцята, сядеш за кермо, а далі отримаєш нові інструкції. І головне, онучку, нічого не бійся. Ми маємо план. Скоро ти про все довідаєшся. Пам’ятай, ТТБ у тебе вірить! — Бабусин голос якось дивно забринів, і мені здалося, що вона намагається стримати чи то сміх, чи то сльози.

За останні дні я звик до несподіванок, але те, що моя лагідна й завжди усміхнена бабуся якимось чином пов’язана з Таємним Товариством Боягузів, не вкладалося у мене в голові. Але тепер над цим ніколи було розмірковувати. Раптом я відчув, що синьомордики, як їх влучно прозвала бабуся, перейшли у наступ. І невідомо з якої причини своїми першими жертвами вони вибрали нашу родину.

Я стріпнув головою, відганяючи вагання й страх, легко висмикнув калачика з горщика, намацав на дні ключ і вибіг з дому, шукаючи очима жовтий автомобіль. Чомусь я сподівався, що побачу щонайменше жовтого мерседеса останньої моделі.

Насправді ж під покрученою дуплавою грушею, що якимось дивом вижила посеред заасфальтованого міського подвір’я, стояв… обшарпаний горбатий "Запорожець"…

"Тю, — промайнуло у мене в голові, — і на цій іржавій консервній бляшанці ми збираємося перемогти космічних монстрів і врятувати світ?"

Розділ 15. Найкращий у світі автомобіль — це…

Подвір’я було абсолютно порожнє. Зрозуміло — діти пішли до садочків і шкіл, а дорослі на роботу. Та щойно я підійшов до "Запорожця" й почав невпевнено встромляти іржавого ключа в шпарину замка, як на наше подвір’я заїхав екскаватор з величезним, загрозливо виставленим уперед, ковшем. Мене здивувало те, що їхав екскаватор неймовірно швидко.

"Нічого собі будівельна техніка розвелася — якісь гоночні екскаватори шастають містом", — подумав я і враз зрозумів, що той екскаватор прямує саме до мене й до старенького жовтого "Запорожця".

Врешті мені все ж пощастило відімкнути погнуті дверцята автомобіля, я скочив на переднє сидіння й судомно вхопився за кермо. Що робити далі, я не знав. Я ніколи в житті не водив машини. Тим більше, не було жодних гарантій, що ця іржава бляшанка взагалі зрушить з місця. А найголовніше — я навіть не уявляв, як завести машину.

— Негайно пристебнутися! — почув я механічний голос і відразу впізнав його.

Саме цей голос привітав мене у підземній лабораторії ТТБ, куди я провалився крізь каналізаційний люк. Вагатись було ніколи. Ківш

екскаватора вже навис над самісінькою моєю головою. Я намацав ремені безпеки і одним рухом заклацнув їх на грудях. Не встиг я з цим упоратись, як мій старенький "Запорожець" загуркотів, немов ракета перед стартом, підстрибнув угору, наче велетенський гумовий м’яч, і вискочив з-під самісіньких залізних зубців гігантського ковша.

Краєм ока я побачив, що керує екскаватором уже знайомий мені синьомордий прибулець, який нещодавно захопив мене на фальшивому будмайданчику. Тоді мене врятувала ненажерливість блакитного хижака і те, що наша муха подіяла на нього як снодійне. Тепер усе залежало від того, чи пощастить мені втекти від нього на старому маленькому автомобільчику…

Та я даремно хвилювався. Як видно, мій "Запорожець" мав приховані резерви. Бо, здивувавши мене шаленим стрибком, автомобільчик несподівано чхнув, потім різко розвернувся на місці і помчав назустріч нападникові.

— Що ви робите?! — закричав я, чомусь звертаючись до машини на "ви".

— Заспокойся і міцніше тримай кермо, — озвався все той же голос, а наступної миті автомобіль так само спритно підстрибнув і опинився позаду неповороткої машини. Прибулець почав смикати за важелі, намагаючись розвернутися. З-під коліс екскаватора на всі боки розліталася земля. Величезна машина похитнулася і почала повільно завалюватися на правий бік.

За кілька секунд посеред мого двору лежав перевернутий екскаватор, надсадно гудів і смикався.

Всередині скаженів блакитний прибулець, марно намагаючись вилізти з перевернутої машини. На лобі в нього росла величезна синя ґуля.

А я, зрозумівши, що мій "Запорожець" — найнадійніший і найдосконаліший автомобіль у світі, з полегшенням відкинувся на спинку сидіння і на шаленій швидкості помчав у безвість — назустріч небезпеці.

Розділ 16. Загадкова пані Содомія

— Це був їхній ватажок, — так само монотонно промовив механічний голос.

— Хто? — стрепенувся я, бо вже почав був дрімати.

— Істота, котра хотіла розчавити тебе ковшем екскаватора, — це ватажок космічних прибульців, — терпляче пояснив голос.

Ми мчали автострадою з неймовірною швидкістю, якої я майже не відчував. Бачив лише, що дерева й кущі обабіч дороги зливаються у якусь суцільну зелено-жовту смугу.

— Прошу тебе бути уважним і все запам’ятовувати. Сьогодні прибуває основний десант космічних хижаків. Блакитні жаби — це тільки їхні розвідники. Десант прибуває в пустелю. Саме туди, де ведуть розкопки твої батьки. Рівно о третій годині ночі.

— Але чому ми їдемо туди самі? І як із усім цим пов’язана моя бабуся? І мама з татом? І як ти збираєшся встигнути? Навіть найшвидший "Запорожець" не може літати зі швидкістю ракети.

— Пані Соломія все продумала. Ми будемо вчасно.

— Пані Соломія? — вражено вигукнув я.

Це не вкладалося у мене в голові. Соломія — ім’я моєї лагідної й завжди заклопотаної хатніми справами бабусі. Щоправда, її так майже ніхто не називає. Вдома і на роботі вона просто бабуся Соля. І чим бабуся може захиститися від цих лютих і підступних потвор? Бити синьомордиків шваброю й ганчіркою?

Ніби вгадавши мої думки, механічний голос Додав:

— Пані Соломія — видатний учений. Це вона винайшла протиотруту від вірусу страху. А цим вірусом уже заражена більшість мешканців Землі. На жаль, синьоморди вистежили пані Соломію й зненацька захопили її. Та у неї, про всяк випадок, було підготовлено запасний план. І виконати його маєш ти.

Я ще думав над щойно почутими словами, коли відчув, що мій швидкісний "Запорожець" гальмує. Визирнув у вікно й зойкнув від подиву: ми стояли посеред сільської садиби моєї бабусі.

Я ступив на зелений спориш і підійшов до криниці. Схотів напитися води і вже почав опускати відро на ланцюгу, коли почув лопотіння крилець. До мене підлетів жовтий метелик — той, що приніс мені зранку записку, і так, ніби він робив це все життя, спокійнісінько сів мені на долоню.

Тепер я зміг роздивитися метелика краще. Все в ньому було точнісінько таке, як у звичайних метеликів: і жовті крильця, що мінилися на сонці, і довгий хоботок, і шість лапок, і закручені вусики. От тільки цей метелик був разів у десять більший за звичайного. Як і першого разу, у лапці він тримав капсулу з запискою.

"Нічого собі, раніше була голубина пошта, а тепер вже з’явилася метеликова", — подумав я і швидко пробіг записку очима. Там було написано лише шість слів:

"Третій помідорний кущ ліворуч від паркану".

Я слухняно попрямував на бабусин город і підійшов до зеленого куща, на якому висіли стиглі червоні помідори. Що робити далі, я не знав. Підказок більше не було, тож я мимоволі простяг руку й зірвав найбільший томат. Тієї ж миті кущ почав повільно від’їжджати вбік, а під ним відкрилася металева поверхня, схожа на дитячу гірку, по якій так люблять спускатися малюки.

Що за чортівня! Я щоліта жив у бабусі — її село зовсім поруч із містом. Я стільки разів збирав на її городі огірки, картоплю й редиску. До речі, помідори бабуся чомусь завжди збирала сама… Може, тут теж схованка, як у горщику з-під калачиків?

Я усміхнувся своєму фантастичному припущенню й, відчувши, як від голоду булькає в животі (я не їв із самого ранку), куснув стиглий помідор. Та що це? Мої зуби наштовхнулися на твердий слизький пластик — помідори були штучні.

Розділ 17. Машина часу існує?

Я роззирнувся довкола — порадитися було ні з ким. Здається, вся відповідальність за визволення рідної бабусі з лабетів хижих синьомордів, не кажучи вже про порятунок світу, лягала на мене. Я вдихнув повні груди повітря, замружився і, сівши на металеву доріжку, що стрімко спускалася у глибину, полетів у безвість.

За кілька хвилин я впав на щось м’яке й пахуче. Сіно! Тільки від нього йде такий солодкий дух. Я підвівся, простягнув уперед руку, відчув під пальцями вимикач — і за мить уся невеличка підземна кімнатка освітилася яскравим світлом. Я вражено оглянув приміщення. Уявити, що це криївка бабусі Солі, було неможливо, але я мусив у це повірити.

Ось на стіні наше сімейне фото, прикрашене вишитим рушником. Ось мої тато й мама біля підніжжя єгипетської піраміди. А ось… Цю гарну молоду жінку я впізнав одразу — це її голос я вперше почув у таємній лабораторії ТТБ, це на її вимогу я заприсягнувся, що візьму участь у секретному експерименті. І врешті — це з нею я зустрівся за брамою, що вела у яблуневий сад, де відпрацьовували прийоми мої нові друзі — Жук і Заєць. Тепер я зрозумів, кого вона мені нагадувала. Очі у жінки були точнісінько такі, як у бабусі Солі, тільки обличчя зовсім молоде.

— Нічого не розумію! — прошепотів я і почав обстежувати дивний прилад, що стояв у кутку кімнати на старовинному столі, вкритому химерним різьбленням.

Прилад скидався на комп’ютер, тільки замість пульта перед темним екраном лежала невеличка пласка скринька. Я спробував її відчинити, але кришка ніби приросла до чорного металу. Я хотів підважити її лезом свого складаного ножа — марно. Щось підказувало: саме у цій скриньці сховано розгадку всіх сьогоднішніх дивних подій. Бо чому ж тоді бабуся спрямувала мене у цей підземний схорон?

Втративши будь-яку надію відгадати бабусині секрети, я знесилено опустився у крісло, що стояло перед столом, і поклав долоню на кришку загадкової скриньки. Тієї ж миті поверхня кришки замерехтіла м’яким зеленим світлом, на ній виступили контури моєї руки з усіма лініями, рисочками й цятками. Екран засвітився, і на ньому з’явилося обличчя жінки, яку я не міг назвати бабусею. Бо ця жінка була молода й вродлива, а очі її були втомлені й суворі.

— Ну що ж, здрастуй, онучку, — сказала жінка з екрана. — Ось ми й зустрілися…

Від хвилювання у мене перехопило подих, та все ж я зміг прошепотіти:

— Хто ви?

— Я — Соломія. Так-так, я мати твого тата. Тільки зараз мені тридцять років. Я — з минулого. А тебе ще немає на світі. Зовсім недавно я сконструювала машину, за допомогою якої можна переміщуватися у часі й просторі. І перше, що зробила, — вирушила на тридцять років уперед, щоб дізнатися, що станеться з моїми нащадками.

— Хіба так буває? — вихопилося у мене. — І потім, навіть коли так, якби ви насправді винайшли машину часу, то за тридцять років про неї б уже всі знали. І користувалися б нею, як мобілкою чи комп’ютером.

— Не все так просто, Климе, — усміхнулася жінка. — Потім ти все зрозумієш. Я поясню, якщо встигну. А зараз треба визволяти мене… стареньку. Бо без мене порятувати світ не вдасться.

Розділ 18. Я відчуваю смак пригод

— Тепер зосередься і роби все точно так, як я тобі казатиму. Підійди до фотографії. Ось до цієї, де твої тато й мама біля піраміди. Ти маєш перенестися на часольоті в те місце, де вони зараз ведуть розкопки. Саме туди прибудуть головні сили космічних хижаків. Запам’ятай: ти мусиш їх випередити. Отже, перенесешся у вчорашній день. Тоді ще синьоморди не знали, що їх викрито і що ми проникли в їхній штаб у приміщенні банку. Ви встигнете підготуватися.

— Зачекайте, а як же бабуся? Тобто ви… тобто… моя теперішня бабуся.

Я так розгубився від фантастичної інформації, яку повідомила мені пані Соломія, що ніяк не міг оговтатися. Думки плуталися, в роті пересохло, і я відчув, що нудотний липкий страх, який, здавалося, кудись зник за останні дні, заволодів мною знову.

— І де я візьму цей часоліт? Тут його немає. І на подвір'ї я також нічого не помітив.

Раптом я усвідомив, що найбільше хочу, щоб мене залишили у спокої. Сховатися десь подалі від синьомордих прибульців, від небезпечних перельотів, від цієї жінки, що зараз ніби наскрізь пропікає мене своїми очима. Хіба моя бабуся така? Вона лагідна й добра. Вона вишиває рушники й серветки, наспівуючи сумну пісню про коня з сивою гривонькою. Я її дуже люблю, але що, що я можу зробити?! Адже існує ТТБ — Таємне Товариство Боягузів. Є Жук і Заєць, які так спритно зафільмували бенкет у лігвиську блакитних жаб. Ось вони хай з усім і розбираються.

Несподівано обличчя на екрані почало зникати. До мене долинули останні слова, які пані Соломія вимовила ніби звідкись іздалеку, але я розібрав головне:

— Дій рішуче й швидко. Ключ від часольота висить у тебе на шиї. А сама машина часу — у дворі. Так-так, не дивуйся: вона замаскована під старенький "Запорожець". Користуватися ним дуже просто. Головне, щоб ти не схибив і потрапив до піраміди саме в той час, який я назвала. Налаштуй часоліт на першу годину ночі. Тоді тебе напевно ніхто не помітить…

Звук урвався, екран потемнів. Я знову залишився сам у підземній кімнаті. Про що вона говорила? Ключ від часольота у мене на шиї? Я намацав маленький прилад на шкіряному ремінці, котрий знайшов у нас удома на столі. Спершу він здався мені звичайним спортивним свистком, потім цей свисток передав інформацію від бабусі. А тепер, виявляється, це ключ від часольота?

Треба було діяти: надія на те, що мені пощастить якось пересидіти небезпечний час, розвіялася, як весняна хмаринка. А втім, я вже відчув смак до шалених пригод. Вони затягали мене все дужче й дужче. І

здається, це був іще один засіб від переляку — кидатися у вир пригод сторчголов, не залишаючи собі часу на вагання, сумніви й побоювання.

— Цікаво, а як я звідси вийду? — подумав я вголос.

Ніби відповідаючи на моє запитання, залізна стрічка смикнулася і поповзла вгору, як ескалатор у метро. Я скочив на неї, однією рукою вхопився за поруччя, що рухалося разом з металевою доріжкою, а другою рукою притис до грудей фотографію, з якої дивилися на мене мої молоді й веселі батьки.

Розділ 19. Політ крізь часопростір

"Запорожець" стояв посеред двору, і тепер, коли я знав, що це хитро замаскована машина часу, то подивився на маленький кумедний автомобільчик іншими очима. Я прискіпливо оглянув сидіння, виготовлені з якогось невідомого мені сплаву. Він був пружний і надзвичайно міцний. Коли я вмостився спереду, сидіння враз набуло форми мого тіла. Тепер я зрозумів, чому не відчув перевантаження, коли мій "Запорожець" стрибав навколо екскаватора, мов оскаженілий кенгуру.

Я зняв зі свистка кришку і побачив маленький дисплей, по якому бігли знаки й цифри. Спершу то була якась абракадабра, а потім окремі літери почали складатися у слова:

"Витягни фотографію з рамки, приклади до неї руку. Потім набери на дисплєї потрібний час".

Я слухняно виконав інструкцію — обережно витягнув фото з рамки. Після цього знайшов на свистку крихітні кнопки — такі, як на електронному будильнику — і виставив час. Потім замружився і поклав руку на фотографію — просто на вершечок велетенської піраміди.

— Прошу пристебнути ремені безпеки. В разі невиконання цієї інструкції транспортований об’єкт може загубитися у часовому коридорі, — нагадав механічний інструктор.

— Нічого собі техніка! — обурився я. — А раптом ці іржаві дверцята відваляться під час перельоту і мене просто висмокче назовні. Тут ніякі ремені безпеки не допоможуть!

— Шановний Климе Миколайовичу, — озвався голос, чітко вимовляючи кожен звук, — вступаючи до ТТБ, ви заприсяглися допомагати нашій організації. Отож прошу зосередитися й приготуватися до переміщення.

Мені не залишалося нічого іншого, як відкинутися на зручному сидінні, пристебнутися, заплющити очі й сподіватися на те, що часоліт не провалиться у якусь часову яму чи не заблукає на манівцях часу і простору.

Якщо ви думаєте, що політ на часольоті хоч трошки схожий на те, що нам показують у фантастичних фільмах, то знайте — це дурниці. Я теж чекав, що ось зараз навколо мене закрутиться вихор, мене затягне у гігантський коловорот і понесе із шаленою швидкістю крізь часовий тунель. Та навколо панувала абсолютна тиша.

Я розплющив очі, впевнений, що сталась якась помилка, збій у програмі, і часоліт, тобто старенький жовтий "Запорожець", стоїть собі спокійнісінько, як і стояв, посеред бабусиної садиби.

Однак тої ж миті я переконався, що стрибок у часі відбувся. Просто це сталося абсолютно непомітно. Ось ще секунду тому я був в українському селі, а тепер мій автомобільчик стояв на вершечку височенної усипальниці фараонів.

На щастя, ця піраміда завершувалася не гострою верхівкою, а була стесана так, ніби якийсь велетень зрізав кінець піраміди гігантським ножем. Отож зараз я опинився посеред чималого абсолютно рівного майданчика, ніби навмисне зробленого для посадки часольотів.

Колись батьки розповіли мені, що саме через дивну особливість — стесану верхівку — вибрали цю піраміду для розкопок.

"Хтозна, — подумав я тепер, — може, й хижі космічні прибульці також обрали місцем свого приземлення цю мічену піраміду, щоб легше було зорієнтуватися серед безкраїх пісків?"

Ця думка видалася мені такою безглуздою, що я мимоволі засміявся. Серед нічної тиші мій сміх прозвучав несподівано голосно. Я перелякано затулив рота руками, та було запізно — я почув характерні звуки. То ляскали по холодному, вкритому нічною росою камінні жаб’ячі лапи з перетинками. Здається, синьоморди все ж випередили мене.

"Як же блакитні ропухи здираються по майже прямовисних стінах піраміди?" — майнуло у мене в голові. А тоді я пригадав, як хижий синьоморд обмотав мене липкою гидотою, і зрозумів, що космічні загарбники просто приклеюються до кам’яної поверхні і що, певно, для них не існує жодних перепон…

Розділ 20. Абетка мандрівника

— Часовий переліт закінчено! — нагадав про себе мій механічний інструктор. — Ми перебуваємо на Африканському континенті. Зараз рівно перша година ночі 26 вересня 2006 року.

— Зажди! — вигукнув я. — Але ж я виставляв на дисплеї не 26-те, а 25-те число! Ми помилилися на цілу добу. Тепер я не встигну попередити батьків!

— Пробачте, — так само спокійно відповів автомат. — Ви маєте знати, що ця машина є експериментальним зразком. Часом трапляються дрібні похибки. Але немає нічого простішого — спробуйте ще раз. Перепрограмуйте завдання, і ми вмить опинимося в потрібному часовому відрізкові.

Я почав нервово натискати на кнопки свистка. Руки в мене тремтіли, і я ніяк не міг набрати потрібні цифри. Коли ж урешті мені це вдалося, на маленькому екранчику засвітився напис: "Технічні несправності. Тимчасова зупинка програми".

Ляскання жаб’ячих лап ставало дедалі голоснішим. Треба було діяти швидко й впевнено. Я знав, що коли затримаюсь хоч на секунду, до мене допадуться блакитні хижаки. І тоді, як обіцяв синьомордий любитель мух та метеликів під майонезом, я перетворюся на піддослідного кролика.

Мить — і я вже сидів усередині "Запорожця", ще мить — і, вхопившись за кермо, я крутнув його так, що машина підскочила й полетіла по прямовисній стіні піраміди донизу.

Напевно, я б не ризикнув виконувати цей карколомний трюк, якби не знав, що мій "Запорожець" уміє стрибати, мов гумовий м’яч. І справді, зіткнувшись із землею, автомобіль підскочив кілька разів, а тоді благополучно спинився біля підніжжя піраміди.

Я вистрибнув назовні й тут-таки наштовхнувся на купу розкиданих глиняних черепків. Небо було чисте й зоряне, а місяць сяяв так, що можна було добре роздивитися все довкола. Було зрозуміло, що табір моїх батьків захопили зненацька. Навколо валялися інструменти для розкопок, консервні бляшанки, пластикові пляшки з водою і роздерті на клапті намети. Але людей не було ніде.

Несподівано мою увагу привернули ледь чутні звуки. Вони долинали ізсередини піраміди. Я наблизився до кам’яної стіни впритул, приклав до неї вухо і почув стукіт. Звуки послідовно повторювалися, і раптом до мене дійшло, що це винайдена моїм татом АМ — Абетка мандрівника. Мабуть, це була найпростіша звукова абетка у світі, бо складалася вона лише з трьох понять. Одне означало: "Небезпека!", друге: "Велика небезпека!!", а третє: "Найбільша небезпека!!!"

Річ у тім, що наша родина при найменшій нагоді вирушає у близькі й далекі мандрівки. Ще коли мені не було й року, тато надягав на плечі спеціального рюкзака, в який садовили мене, і ми втрьох — мама, тато і я — вирушали в похід. І найперше, чого навчили мене батьки, — це користуватися АМом.

Отже, при небезпеці звичайній треба було стукати по кам’яній поверхні, чи по дереву, чи по металу, чи взагалі по чому доведеться один раз, при середній — двічі, а при найбільшій гатити щосили тричі підряд. Головне, щоб чітко повторювався ритм: стук-стук-стук — тиша. Стук-стук-стук — тиша! І зараз із кам’яних нутрощів піраміди хтось подавав сигнал найбільшої небезпеки. Було зрозуміло, що це кличуть на допомогу мої тато й мама і що визволити їх можу тільки я.

Я обмацав кам’яну поверхню, але між велетенськими брилами, з яких було побудовано усипальницю фараонів, не знайшлося ані найменшої шпарини. І тоді, коли я вже був готовий впасти у відчай, за моєю спиною пролунав знайомий механічний голос:

— Раджу скористатися універсальним ключем. Нагадую — він висить у вас на шиї. Спосіб використання: прикласти нижнім кінцем до поверхні, натиснути на червону кнопку й накреслити на ній необхідну фігуру.

Я намацав свисток, що висів у мене на шиї, приклав його нижнім кінцем до стіни і, як радив мій автоматичний помічник, натиснув на

червону кнопку й накреслив на кам’яній поверхні піраміди велике півколо. Раптом масивна кам’яна брила під моєю рукою м’яко піддалася, почала відступати, і в стіні утворився отвір.

Розділ 21. У Всесвіті дрібниць не буває

Я ускочив до автомобільчика, скомандував "Уперед!" — і за якусь мить опинився всередині старовинної усипальниці, а шматок стіни став на місце.

— Ну, синку, ти саме вчасно, — почув я мамин голос, коли виліз із машини.

— А ми вже боялися, що синьоморди до нас ось-ось допадуться, — додав тато й обійняв мене за плечі.

За ті півроку, що ми не бачилися з батьками, мама й тато якось змінилися. Спершу я не міг зрозуміти, в чому річ, а тоді здогадався — засмага на їхніх обличчях була така густа, що вони стали схожі на кочівників пустелі — бедуїнів.

Якби я потрапив усередину піраміди за інших обставин, то, певно, одразу ж кинувся б її оглядати. Але тепер я лише швидко обвів поглядом освітлену смолоскипами залу і з подивом зауважив, що попід стінами піраміди лежить безліч скручених трубочками папірусів.

Батьки розповідали мені, що древні єгиптяни писали на таких папірусах одне одному листи, фараони передавали своїм підданцям накази, а стародавні вчені записували на папірусах свої відкриття. Але до наших днів папіруси майже не дійшли. Навіть коли їх знаходили десь серед старовинних руїн, вони, потрапивши на повітря, розсипалися, мов порох.

Невже моїм батькам пощастило знайти старовинну бібліотеку єгипетських фараонів? Та зараз про це ніколи було думати й не час було розпитувати в мами й тата про їхні археологічні відкриття. Людство було у небезпеці, а ці прадавні єгипетські рукописи аж ніяк не могли стати в пригоді у боротьбі проти блакитних космічних жаб.

Мені стільки треба було розповісти мамі й татові, що я просто не знав, з чого почати. А найголовніше, що мене здивувало, — це те, що вони поводилися зі мною так, ніби нічого надзвичайного не відбувається.

— Бабуся… — почав я, та мама мене перебила:

— Ми все знаємо. У нас був прямий зв’язок зі штабом ТТБ. — І мама по-змовницьки мені підморгнула. — Хіба ти не впізнав нас тоді, коло банку?

— То це були ви з татом? Мотоциклісти, що пограбували банкіра? — вражено скрикнув я.

— Авжеж. Довелося перенестись на якусь годинку в часопросторі й розіграти оце пограбування, щоб ви змогли пробратися у лігвисько синьомордів.

— Щоправда, синку, ми чекали на тебе вчора. Твоя затримка трохи ускладнила ситуацію, — додав тато.

Я обурився:

— А ви знаєте, що сьогодні вранці мене захопив огидний синьоморд і обмотав мене якоюсь липкою гидотою, як кокон шовкопряда? Я ледве від нього втік. А потім цей скажений голубий прибулець ганявся за мною на екскаваторі! І ця жінка, яка каже, що вона моя бабуся, тільки з майбутнього…

Тато пильно глянув мені в очі й дуже серйозно сказав:

— Климе, заспокойся! Головне, що ти майже вилікувався від страху! На жаль, таких людей на Землі тепер дуже мало. Майже всі мешканці нашої планети заражені вірусом страху. Протиотруту від цієї жахливої епідемії винайшла наша бабуся, але річ у тім, що тепер вона потрапила в полон до синьомордів.

— А та… пані Соломія, вона не може допомогти бабусі Солі? Тобто самій собі?

— Розумієш, за законами часопростору людина не може зустрітися сама з собою в іншому часі. Тоді відбуваються непоправні зміни у Всесвіті. І невідомо, як піде ціла історія людства.

— Через таку дрібницю? Це неможливо!

— У Всесвіті дрібниць не буває, запам’ятай це! А тепер годі базікати. У нас лишилося якихось дві години. Треба зустріти наших космічних гостей як слід.

Розділ 22. Зброя проти комахожерів

— Послухай, мамо, я пригадав, що наша бабуся найчастіше співає пісню про коня з сивою гривонькою, а ще дуже любить мугикати собі під ніс пісню групи "Бітлз" "Yellow submarine", що в перекладі означає — жовтий підводний човен. То, може, наш "Запорожець" коли не працює, як машина часу, то й під водою може плавати? А може, він працює і як космічна ракета? — Я сам засміявся від цього припущення.

Та у відповідь тато серйозно проказав:

— Що ж, цілком можливо, що ця машина універсальна. Бабуся заклала в неї усі свої знання й уміння. А знає вона надзвичайно багато,

повір мені. Щоправда, невідомо, чим закінчиться оця жаб’яча історія і де всі ми врешті опинимося…

Я вже хотів розповісти, як заклинило ключ від часольота і він помилково заніс мене не в той день, але вирішив не засмучувати батьків зараз, а з’ясувати це пізніше, за сприятливіших обставин.

— А тепер поводьтеся дуже тихо, — наказав тато, — у синьомордів надзвичайно тонкий слух. До того ж вони вміють перехоплювати людські думки на відстані. Це дуже давня войовнича цивілізація. І вони мають багатий досвід у захопленні нових планет. Зброї проти них практично не існує.

Тут до розмови долучилася мама. Видно було, що вона вагається — чи варто розкривати мені якусь страшну таємницю. Та все ж вона зважилась і заговорила, ледь затинаючись. Вона завжди затиналася, коли виникала якась небезпека:

— Климчику, т-ти маєш знати, що ми не випадково почали вести розкопки саме т-тут. Річ у тім, що сім т-тисяч років тому Земля вже зазнала нашестя блакитних жаб… І сталося це саме в цьому місці, у давньому Єгипті. Врешті єгипетські вчені знайшли засіб, як боротися із синьомордами, т-та було запізно. Хоча космічні хижаки втекли з нашої планети, та все ж перед тим устигли знищити всю рослинність у цій колись квітучій долині. Все засипав пісок — зникли сади, міста, поля і ріки. На цьому місці постала піщана пустеля.

— Ми от-от мали розшифрувати один дуже важливий манускрипт, нерозгаданим лишився тільки один знак. Просто я не можу зрозуміти, що саме мали на увазі давні єгиптяни. А без цього нам буде дуже важко перемогти синьомордів. — Тато промовив останні слова тихо, і вперше я почув у його голосі тривогу.

— Взагалі-то зброя є, — сказав я. — Щоправда, я не знаю, чи ми зможемо нею скористатися.

— Ти жартуєш! Яка зброя? — дорікнула мама. — Хіба можна сміятися у такий момент?

— Я не жартую. — Від хвилювання у мене пересохло в роті, і я ледве видавив із себе: — Мухи!

— Про яких мух ти говориш? Так, ми знаємо, що блакитні жаби люблять ласувати нашими комахами, але до чого тут зброя?

Я пригадав, як сьогодні зранку одна-єдина муха подіяла на довголапого прибульця, як він втратив пильність, а згодом повністю відключився і захропів.

Мені знадобилося лише кілька хвилин, щоб детально описати бенкет, який зафільмували Жук і Заєць, і розповісти про з'їдену муху, яка вплинула на прибульця немов снодійне.

Батьки перезирнулися, а тоді схопили мене в обійми і тихенько, щоб не почули хижі чужопланетяни, крикнули:

— Врятовані!

Розділ 23. Жук і Заєць втрачають надію

Чесно кажучи, я не зовсім зрозумів, чому моїх батьків охопила така бурхлива радість. Ну гаразд, розповів я їм про те, що комахи діють на синьомордів як снодійне, але звідки, звідки ми наберемо стільки комарів, мух та усіляких кузьок? Проте скоро я дізнався, що стародавні папіруси, які, на перший погляд, були цікаві лише археологам, можуть стати у пригоді цілому світові.

Мама поманила мене рукою, ми зайшли у сусіднє приміщення, вона клацнула вимикачем — і я побачив, що стою посеред добре обладнаної наукової лабораторії. Над потужним мікроскопом схилився якийсь невисокий чоловік, біля лабораторного столу, заповненого колбами, ретортами й слоїками, схилився інший дослідник. Щось у цих двох постатях було знайоме. Я придивився й упізнав своїх нових друзів — Жука та Зайця.

— А ви як сюди потрапили? — вражено запитав я у хлопців.

— Оце якраз було зовсім просто. Пані Соломія доправила нас сюди на часольоті, — пояснив Заєць. — На жаль, то був її останній політ. Коли вона повернулася додому, її вже підстерігали синьоморди. Добре, що вони не захопили часоліт. Хіба ж можна здогадатися, що цей обшарпаний "Запорожець" — насправді машина часу?

— Представники нашої організації роблять що можуть, але підступний вірус страху вражає все більше й більше людей, — додав Жук. — Епідемія страху охопила всю планету. Ми сподівалися, що зможемо використати протиотруту, яку винайшла пані Соломія… — Жук із надією глянув на моїх батьків.

Але тато заперечливо похитав головою.

— У такому разі не буде кому опиратися десанту прибульців, — сумно промовив Заєць. І, здається, вперше я не побачив на його обличчі усмішки— звичний оптимізм зрадив і його.

— Ніколи не можна впадати у відчай, — заперечив тато і повів нас усіх за собою.

Він рушив угору вузенькими сходами. Стеля у цьому тісному коридорчику була зовсім низька. Навіть мені доводилося пригинатися. А тато зігнувся майже удвоє. Та наша маленька група продовжувала

уперто підніматися все вище й вище. Врешті ми дійшли до другого рівня піраміди, і тато освітив потужним ліхтарем бічну стіну кімнати. Водночас він заглядав у розгорнутий папірус, що тримав перед очима.

— Ось тут, — промовив тато, ще раз уважно подивившись на дивні значки, накреслені на папірусі. — Треба діяти швидко, цей папірус ми ще не встигли обробити спеціальним розчином. Він от-от може розсипатися. Але в ньому якраз ідеться про те, як можна врятувати усю нашу цивілізацію.

Ми оточили тата й нетерпляче зазирали йому через плече. Я побачив на жовтуватому аркуші, що вже почав чорніти й розсипатися по краях, стародавній малюнок, який нагадував… так-так, він нагадував звичайнісіньку муху!

— Погляньте! — скрикнув Заєць. — Ось точнісінько такий значок на стіні!

Щойно тато торкнувся вирізьбленої на стіні комахи, як на кам’яній поверхні утворилася ніша. Він простягнув руку, обережно обмацав заглиблення й витягнув звідти дивний предмет. То було металеве півколо з маленькою пластинкою посередині, схожою на тонкий язичок.

Розділ 24. Космічні загарбники прибувають

Зненацька підлога під нашими ногами почала вібрувати, а звідкись ізгори пролунав звук, схожий на гуркіт грому. Було таке враження, що у верхівку піраміди щойно влучила страшної сили блискавка.

Я глянув на годинника й здригнувся. Стрілки показували рівно третю годину ночі.

— Здається, прибули наші незвані космічні гості, — дуже спокійно сказав тато. Потім так, ніби робив це щодня, він приклав щойно

знайдений предмет до губів, міцно затис його зубами, а тоді кілька разів злегка вдарив пальцем по невеличкій пластині, що стриміла всередині дивного інструмента.

— Та це ж дримба, — прошепотів у мене за спиною Заєць, — тільки форма у неї інша, ніж у звичайних дримб.

Дивні звуки залунали під склепінням кам’яної зали. Вони були схожі й на пронизливе дзижчання, і на свист вітру, і на дзюркотіння струмка. Не припиняючи грати, тато рушив по вузеньких східцях догори. Ми, немов заворожені, сунули за ним, аж поки опинилися біля невеличкого металевого люка. Тато на хвильку урвав гру на дримбі й звичним рухом розчахнув люк.

Нам в очі вдарило сліпуче світло, а потім ми побачили космічні кораблі прибульців. То були гігантські прозорі капсули, що зависли над пірамідою. З кожної капсули струменів потужний сніп світла, спрямований на зрізану верхівку піраміди.

Коли наша невеличка команда вийшла на верхній майданчик, усі світлові промені вмить зосередилися на нас. Я відчув себе таким же беззахисним і маленьким, як та муха, котру сьогодні вранці на моїх очах проковтнув довголапий синьоморд.

— Вони знижуються, — тихо промовила мама й взяла мене за руку.

— Я не думав, що їх буде аж так багато, — зауважив Жук, і я відчув, що він, попри всі намагання, страшенно хвилюється.

— А я почуваюся, як на арені цирку, — пожартував Заєць і раптом підстрибнув і зробив у повітрі сальто-мортале.

Розділ 25. А тато грає на дримбі

Найспокійніше, здається, почувався мій тато. Він продовжував вигравати на дримбі, і раптом я почув, що до цих звуків почали долучатися десятки, сотні, тисячі інших. Спершу слабенькі, ці звуки, що долинали звідусіль, перетворилися врешті на мільйонноголосий хор. То до нашої піраміди наближалися хмари оскаженілих комах!

За мить у сліпучих променях над пірамідою кружляли й дзижчали комарі, мухи, ґедзі — кузьки усіх кольорів і розмірів. Зненацька я почув знайоме ляскання — то знову здиралися на піраміду синьоморді любителі комах, котрі вже встигли поласувати земними мухами та комарами раніше, і тепер їхній потяг до місцевого делікатесу був непереборний.

Спершу я злякався, коли побачив, як з-за краю кам’яної стіни виткнулася перша ротата блакитна ропуха.

— Стережіться! — вигукнув я і вже хотів ховатися назад, всередину піраміди.

Але мама заспокоїла мене та хлопців:

— Погляньте, їх не цікавить нічого, крім поживи.

Не зважаючи на нас, блакитні жаби почали несамовито крутитися на всі боки, раз у раз підстрибуючи, висолоплюючи довжелезні язики й хапаючи все нових і нових комах. Напевно, їхня дивна поведінка зацікавила прибульців у капсулах, бо у прозорих літальних апаратах відкрилися люки, звідти вилетіли довгі драбини, по яких почали спускатися донизу космічні хижаки. Ще у повітрі, перебираючи перетинчастими лапами по щаблях драбинок, блакитні ропухи почали хапати комах довгими язиками. Видно було, що земні мухи, комарі та ґедзі вразили чужопланетян у самісінькі жаб’ячі серця.

— Погляньте, вони щось переказують тим тварюкам, що залишилися у капсулах, — закричав спостережливий Заєць, показуючи на синьомордів.

І справді, ті прибульці, шо по драбинках спусти; землю, почали свистіти, клацати й кумкати з такою страшною силою, що їх, певно, почули й на віддалених планетах.

Нам позакладало вуха, а синьоморди, що залишалися у капсулах, отримавши цінну інформацію про наших неперевершених кузьок, задраїли люки і за кілька хвилин уже приземлилися посеред піщаної пустелі.

Ще мить — і цілі зграї прибульців з радісним кумканням почали зістрибувати на пісок, на ходу ловлячи комах. Це було схоже на масовий сказ. Зараз небезпечних космічних окупантів можна було брати голими руками. Вони не помічали нічого, окрім смачної поживи, що хмарами кружляла довкола них.

Розділ 26. Я розмовляю мовою синьомордів

Тепер я зрозумів, чому тато говорив про синьомордів як про представників страшної цивілізації міжгалактичних загарбників. На спині у кожного прибульця висів апарат із широким дулом і прилаштованим до нього балоном.

— Це газ, — сказала мама, — він може паралізувати будь-яку живу істоту. А потім ці почвари роблять з нею, що схочуть. Ми змогли захопити кілька таких балонів у тих космічних хижаків, що прибули першими, й дослідили їх.

Тато на хвилину покинув грати на дримбі й додав:

— Найстрашніше, що той газ абсолютно безпечний для самих синьомордів. І взагалі, як виявилося, представники цієї агресивної цивілізації не чутливі до жодної отрути. Вони самі можуть отруїти кого завгодно. Особливо небезпечний вірус, що його розносять ці космічні хижаки, — вірус страху.

Край неба поволі ставав рожевим, потім з-за обрію вигулькнуло пурпурове сонце, і над пустелею розвиднілося. Картина, що постала перед нашими очима, була фантастична. Скільки сягало око, пустеля була вкрита велетенськими блакитними ропухами, що горічерева лежали на піску й голосно хропли.

— Оце так непереможні космічні завойовники! — зареготав Заєць.

— Страшна загроза людству! — зневажливо докинув Жук.

— Вони просто обжерлися і впали у сплячку, — пояснив тато.

— Треба скоріше їх знешкодити, бо вічно грати на дримбі наш тато не зможе, — по-діловому промовила мама.

— А головне — скоріше дізнатися, куди синьоморди заховали нашу бабусю, — озвався я. — Гадаю, найбільше про це нам може розповісти ось цей мухожер. — Я показав на мого давнього знайомого синьоморда, що лежав, розкинувши лапи, посеред майданчика. Нападника легко було впізнати, адже після того, як він гнався за мною на екскаваторі й перекинувся, на лобі в ненажери вискочила велика синя ґуля.

— Цікаво, як довго синьоморди спатимуть? — замислено промовив тато. — Якщо кожен із них проковтнув щонайменше сотню комах, то зо п’ять годин вони хроптимуть. Що з ними робити далі, я поки що не знаю, але головне — чимшвидше їх знешкодити.

Я підійшов до чужинця з ґулею на лобі й обережно поторсав його за плече. Тої ж миті в голові у мене залунало:

— Як смачно! Як поживно! Земні комахи — найкращі в усій галактиці!.. А стару чаклунку ми гарненько заховали. Зовсім поруч з її будинком. Ги-ги. Її тепер ніхто й ніколи не знайде. Та й шукати уде нікому. Наш десант окупує всю цю планету. Спротиву аборигени не чинитимуть — всі вони заражені нашим вірусом. А хто не піддався, тому силоміць зробимо щеплення. І ніяка протиотрута не допоможе. Ось тільки б допастися до їхньої секретної лабораторії… Цивілізація блакитних жаб — найвеличніша цивілізація Всесвіту! Ми нездоланні! Люди стануть нашими рабами й працюватимуть на мушиних фермах — вирощуватимуть комах-бройлерів. Ми експортуватимемо чудові комашині консерви в кожен куточок галактики!

Я отямився лише тоді, коли тато сильно струсонув мене за плечі. Виявляється, я настільки перейнявся думками синьомордого чужинця, що почав свистіти, кумкати й клацати язиком.

Оговтавшись, я в кількох словах переповів усе, про що довідався, вступивши у телепатичний контакт із космічним хижаком, і побачив, як мої батьки й Жук із Зайцем захвилювалися.

Стало зрозуміло, що святкувати перемогу ще зарано.

Розділ 27. Пірамідосерфінг

— Ну що ж, час вирушати в дорогу, — мовив тато, — тепер не можна гаяти ані хвилини.

Я вже збирався лізти крізь люк всередину піраміди, а потім знову долати тисячі й тисячі сходинок, спускаючись донизу, але виявилося, що це не потрібно. Тато й мама показали нам чудовий спосіб пересування. Подумки я назвав його пірамідосерфінгом. Для того щоб швидко й

безпечно спуститися з піраміди, потрібні були лише легенькі пластикові санчата. Вірніше, не санчата, а кругла пластинка з ручкою.

— Ви сідаєте на цю пластинку-санчата й просто з’їжджаєте з піраміди, як зі снігової гірки, — пояснила нам мама.

— Головне, щоб стіни піраміди були достатньо гладенькими, бо на котромусь горбочку чи ямці ви можете перекинутися й полетіти додолу сторч головою, — застеріг тато. — А тепер вибирайте собі санчата. — І він показав на купу складених один на один пластикових кружечків. — Саме для таких екстремальних спусків ми їх тут і тримаємо.

Спершу треба було транспортувати причмелених комахожерів, і ми заходилися прив’язувати синьомордів спеціальними ременями до санчат.

— Я повезу ось цього, — показав я на прибульця з ґулею, — з нього ні на мить не можна спускати очей. Він ватажок передового загону прибульців і, певно, знає найбільше.

Ми посідали на пластини-санчата так, як сідають діти, коли вдвох спускаються з гірки. Попереду лежали прибульці, занурені у сон, а ми сиділи позаду і керували санчатами.

— Розповім комусь, як я на санчатах з’їжджав з піраміди — не повірять, — захоплено вигукнув Заєць, коли ми успішно спустилися на землю.

— Головне, щоб на Землі ще залишилися ті, хто зможе вислухати твої розповіді, — похмуро зауважив Жук.

Було видно, що нашестя синьомордів справило на Жука гнітюче враження. Мені навіть почало здаватися, що до нього повертається страх. Певно, оті вправи, за допомогою яких хлопці лікувалися від

переля ку, потроху втрачали силу. Що там вигукували хлопці, коли я вперше побачив їх у садку за старовинною брамою? "Засіб від переляку номер один! Засіб від переляку номер сім! Засіб від переляку номер чотири!"

Цікаво, скільки взагалі тих засобів від переляку і як довго вони діють? Тепер я розумів: усі їх винайшла моя бабуся. А без неї та її чудодійної протиотрути ми ніколи не врятуємо людство від вірусу страху.

Космічні прибульці впали у такий глибокий транс, що й не думали прокидатися. А на нас попереду чекала тяжка робота: треба було придумати, як знешкодити синьомордів, щоб вони не могли накоїти лиха, поки ми шукатимемо бабусю Солю.

Розділ 28. Нехай синьоморди посплять

— Друзі, — замислено мовив тато, озираючи вкриту сплячими синьомордами пустелю, — якщо зараз ми почнемо зв’язувати й перетягати цих пузатих довголапів до нашої піраміди, то не впораємося й до вечора.

— А що ти пропонуєш? — схвильовано запитала мама, поглядаючи на годинник.

— Просто заблокувати їх за допомогою часольота.

Я здивовано поглянув на тата. Адже, як мені здавалося, я вже досить добре вивчив усі властивості бабусиного винаходу. Але про якесь там блокування не знав нічого.

— Все дуже просто, — пояснив мені тато, — часоліт має різні властивості. Річ у тім, що він мусить захищати мандрівника у часі і

просторі від будь-яких небезпек. Тому в нього закладено безліч програм.

— А звідки ти про це знаєш? — не витримав я.

— Климе, про це я дізнався від своєї мами, а твоєї бабусі, ще тоді, коли мені було стільки ж років, як тобі зараз. Просто усі представники роду Джур втаємничені у прадавні секрети характерництва. Але пані Соломія, як її називають учні й прихильники, змогла поєднати чудодійні сили наших пращурів із найсучаснішими науковими здобутками. І замаскувала свій універсальний прилад у старому "Запорожці". Погодься, хіба комусь спаде на думку шукати машину часу в цій іржавій консервній бляшанці?

— Я не хотів вам казати, щоб ви не хвилювалися, — заговорив я, — але часоліт мене підвів, він помилився на цілу добу. А потім машина взагалі перестала працювати. Просто розрядилася, як використана батарейка.

Я боявся, що моє повідомлення схвилює батьків, але тато заспокоїв мене:

— Синку, ти ще не все знаєш про цю піраміду. Вона діє, як потужний підзарядний пристрій. Крізь її зрізану верхівку космічна енергія потрапляє всередину й акумулюється. Так що, гадаю, наш часоліт цілком готовий до роботи.

Тато швидко вивів "Запорожець" із піраміди, потім зробив кілька блискавичних рухів — упевнено натиснув якісь клавіші й важелі — і тієї ж миті кумедні старомодні фари автомобіля почали випромінювати дивне зеленкувате сяйво. Ясно-зелені промені освітили поснулих на піску прибульців, і ті немов закам’яніли. Над піщаною пустелею враз запанувала тиша — то миттєво урвалося тисячоголосе хропіння ротатих комахожерів.

— Ви вбили їх? — вражено запитав Заєць.

— Ні, закон Всесвітньої рівноваги забороняє насильство. Ми можемо лише оборонятися. А цих незваних гостей найкраще буде відіслати назад, на їхню планету. Та треба поспішати — зелені промені діятимуть лише кілька годин.

— Скоріше б звільнити мешканців Землі від вірусу страху, — зітхнула мама.

— У цьому нам може допомогти тільки пані Соломія, — сказав Жук.

Я помітив, що про мою бабусю він говорить з величезною повагою й захопленням. Зрозуміти цього я не міг. Хоча, напевно, ми знали зовсім різних людей. Я — лагідну стареньку жіночку, котра весь час поралася на кухні й поливала квіточки у вазонах, а мої друзі — винахідницю, яка створила машину часу й приготувала протиотруту від вірусу страху.

Розділ 29. Ми вистежуємо викрадачів

Тато намагався якнайточніше запрограмувати у часольоті необхідний час і місце. Єдине, що було нам потрібно, — це перенестися у вчорашній ранок. Найкраще у той часовий відрізок, коли я саме вибіг до школи (і по дорозі потрапив у лабети си— ньоморда), а моя бабуся залишилася вдома сама.

— З усього видно, що її захопили якраз у той момент, коли й тебе. Отже, це сталося приблизно о восьмій двадцять. — Тато ще раз виставив на дисплеї ці цифри. Але намарне, екран залишався темним.

Мама сиділа біля батька, а ми з Жуком та Зайцем — на задньому сидінні.

— А що буде, коли часоліт взагалі не запрацює? — пошепки запитав Заєць.

— Цього не може бути! — впевнено заперечив я і сам здивувався тому, що ми помінялися ролями: раніше хлопцям весь час доводилося мене підбадьорювати.

Зненацька я відчув, як щось навколо мене змінилося. Визирнув у вікно й побачив, що наш жовтенький автомобіль стоїть під старою грушею у дворі мого будинку.

— Приїхали, — просто сказав тато й почав вилазити з низенької машинки.

Мама і ми з хлопцями також вийшли й усі гуртом попрямували до під'їзду.

— Заждіть, — раптом скомандував тато й швидко сховався за трансформаторну будку.

Ми стали за його спиною, а тоді я обережно визирнув, аби побачити, що там відбувається. Вхідні двері відчинилися навстіж, і з них вийшов… Сашко Смик — Кактус. Він сторожко озирнувся, побачив, що подвір'я порожнє, і поманив когось рукою. За ним вийшло кілька людей, вбраних у чорні старомодні пальта й крислаті капелюхи. Я впізнав їх: адже часто помічав, як ці люди з низько насунутими на лоба капелюхами стоять десь біля вітрини чи сидять на лавочці, затулившись газетою. Отже, вони давно стежили за мною.

Як виявилося, цікавив їх не лише я. Бо разом з ними йшла наша бабуся. Мене здивувало те, що бабуся не пручалася й не намагалася якось вирватися від викрадачів. Вона крокувала спокійно, і видно було, що навіть говорила щось Кактусові й людям у капелюхах.

— Обережно, не витикайтеся, — прошепотів тато, — треба за ними простежити!

Група викрадачів завернула за ріг будинку, а ми обережно пішли за ними назирці.

— Погляньте! — скрикнула мама. — Вони завели бабусю в будку, де лагодять взуття!

— Та вона ж давно стоїть зачинена, і там ніхто не працює, — здивувався тато.

Але з усього було видно, що викрадачі мали чіткий план. Спершу у будку зайшли бабуся й люди в чорних пальтах і капелюхах, потім, переконавшись, що їх ніхто не помітив, до будки вскочив Кактус і причинив за собою двері.

Розділ 30. Куди веде провалля

Коли ми підкралися до маленької дерев’яної споруди, то почули дивний звук — ніби працював потужний мотор. Я зазирнув у невеличке віконце — будка була порожня.

Тепер уже не ховаючись, ми могли обстежити приміщення всередині.

— Виявляється, у нас під самісіньким носом був спостережний пункт блакитних жаб, — сказав Жук, показуючи на відбитки перетинчастих лап на брудній дерев’яній підлозі. Сліди були зовсім свіжі.

Отже, ті чорні постаті насправді замасковані синьоморди! Тепер зрозуміло, чому вони так низько насували капелюхи — щоб не було видно їхніх синіх мордяк! — вигукнув Заєць.

— Але як міг Сашко вступити з ними у змову? — обурилася мама.

— Скоріш за все, вони просто зазомбували хлопця. Навіть такий розбишака з власної волі не піде служити космічним окупантам, — спробував виправдати Кактуса тато, але я дотримувався іншої думки.

— Просто вони підкупили Кактуса. Він завжди понад усе любив гроші і владу, — заперечив я. — Після літніх канікул він не вилазив із салону ігрових автоматів — програвав щодня купу грошей, а наступного дня знову грав. І ті програші його зовсім не турбували. А його неймовірна сила? Певно, прибульці давали йому якісь стимулятори росту. Ось чому він міг подолати мене одним мізинцем.

— Гаразд, із Сашком розберемося потім, а зараз головне — знайти жаб’ячий центр керування. — Тато відчинив шафу, в якій купою було навалене старе взуття, легко відсунув його, і ми побачили глибокий колодязь, дна якого не було видно.

Заєць вхопив якогось подертого черевика, кинув його в колодязь і почав лічити:

— Один, два, три… — Ми так і не почули, щоб черевик хлюпнувся у воду. Ми взагалі нічого не почули.

— Не розумію: що, в цьому колодязі взагалі немає дна? — стурбовано запитав Жук.

— Хоч би що там було, а дослідити це провалля треба, — сказав тато, витяг із невеличкої сумки, що висіла у нього за спиною, якісь дивні предмети, які найбільше скидалися на мильниці з присосками, і простягнув кожному з нас.

— Це стінолази — незамінна річ для пересування по прямовисних поверхнях, — пояснила мама, — ми часто використовуємо ці

пристосування, коли треба здертися на якусь круту стіну чи спуститися у підземелля.

Крім стінолазів, тато дав кожному круглий ліхтарик на широкій гумці. Його треба було надягти на голову й освітлювати перед собою дорогу.

Ми швидко натягли стінолази на руки й на ноги і почали обережно спускатися у безвість.

Розділ 31. Начувайся, зраднику!

Я спускався по стіні останнім, і коли глянув донизу й освітив своїх супутників ліхтариком, наша група видалася мені родиною велетенських павуків, що поспішають кудись у своїх павучих справах. Присоски на стінолазах міцно присмоктувалися до вологої поверхні стіни колодязя, і коли їх відривали, чути було голосне цмокання.

— Нічого собі таємна операція, — пробурчав Жук, — так нас будь-який синьоморд почує за кілометр.

— Іншої ради немає, —сподіваймося, що прибульці зараз такі зайняті підготовкою до зустрічі свого головного десанту, що просто не звернуть уваги на ці звуки.

— Мені цікаво: як вони самі сюди спустилися, і головне, як перенесли бабусю? — запитав я.

— А ти чув, як працював мотор? У них, мабуть, є якийсь апарат для спуску.

І тільки-но мама промовила останні слова, як її здогад підтвердився, і в дуже неприємний спосіб. Звідкись із глибини колодязя спершу

почулося тихеньке гудіння, а тоді я побачив, що по стіні піднімається маленький вагончик.

— Бачите, на протилежній стіні протягнуто трос, ми його не помітили через темряву, — сказав тато, — а наші ліхтарики освітлюють тільки той бік стіни, по якій ми спускаємося. Швидко всі притуліться до стіни й вимкніть ліхтарики!

Ми миттєво виконали татів наказ. І саме вчасно, бо повз нас промчав вагончик, в якому сиділи замасковані під людей синьоморди і мій підступний сусід Сашко Смик.

Зараз, коли синьоморди не підозрювали, що їх може побачити хтось сторонній, вони тримали крислаті капелюхи в лапах. І видно було, що мордяки у блакитних прибульців вдоволені й спокійні. Кактус теж сяяв від задоволення.

— Зрадник! — прошипів Жук, і стало зрозуміло, що Кактусові краще ніколи в житті не зустрічатися із Жуком. Нічим добрим для Смика це скінчитися не могло.

Ми продовжили спуск у похмурому мовчанні. Врешті тишу порушив Заєць:

— Як ви думаєте, синьоморди залишили охорону біля пані Соломії? А що, коли вони вже встигли впорснути їй страшну отруту — вірус страху?

— Сподіваюся, що ми встигнемо, бо, крім неї, формули протиотрути не знає ніхто, — стурбовано промовив тато.

— Увага, — почув я тихий голос мами, — здається, ми знайшли те, що шукали.

Розділ 32. Ми виконуємо акробатичні номери

Нарешті ми спустилися на дно глибочезного колодязя. Води в ньому майже не було — під ногами хлюпала ріденька грязюка. Перед нами височіла щільно зачинена брама. З усього було видно, що просто так крізь неї пройти не пощастить — на її поверхні раз у раз миготіли вогники сигналізації, а для того, щоб вхід відчинився, до брами треба було прикласти… жаб’ячу лапу. Зображення такої лапи світилося на броньованих воротах яскраво-синім сяйвом.

— Щось мені підказує, що ні в кого з нас жаб’ячої лапи немає. Отож ідентифікаційний прилад не спрацює, — сумно пожартував тато.

— Боюсь, він якраз спрацює, але не відчинить ворота, а підніме тривогу,’ — відповіла мама.

— А що, коли ми спробуємо виконати один трюк? — раптом запитав Заєць. — Але для цього нам знадобиться третій акробат. — І хлопець глянув на мене.

Моє серце затріпотіло, мов телячий хвіст, але відмовитись я не міг. Тим більше, що на мене дивилися тато й мама, а за зачиненою брамою синьоморди тримали бабусю Солю.

— Кажіть, що робити, — захриплим голосом сказав я.

— Поглянь: прибульці розташували сигналізацію лише на рівні людського зросту. Треба їх перехитрувати. Ми станемо на плечі один одному, високо вгорі проріжемо отвір на брамі, я пролізу всередину й відчиню ворота з іншого боку.

Я пам’ятав, як хлопці спритно проникли крізь вікно у кабінет директора банку, але то було скло, а вхід до свого центру синьоморди захистили броньованим металом.

— Не бійся, — ніби вгадав мої думки Жук, — ми маємо такі інструменти, які ріжуть будь-який матеріал.

"І я навіть здогадуюсь, хто саме забезпечив хлопців тими інструментами. Певно, пані Соломія виготовила не лише універсальний ключ, що вмикає часоліт, ріже стіни, записує голос і працює як дисплей, — подумав я. — Схоже, що Жук і Заєць знають про мою бабусю набагато більше, ніж я..."

І раптом мені стало прикро. Невже я був таким боягузом, що мені не можна було довірити роботу в ТТБ раніше? Та що це я? Адже ще зовсім недавно я мріяв, щоб мене залишили в спокої. Я стріпнув головою і ступив назустріч хлопцям.

Я був найвищий і найміцніший, тому виконував роль підпори. Мені на плечі став Жук, а легенький і гнучкий Заєць спритно здерся нагору по наших плечах. Головне було міцно тримати на собі обох хлопців і не похитнутися, бо тоді наша піраміда вмить розвалилася б, спрацював би сигнал тривоги й на нас накинулася б охорона синьомордів.

Напевно, хлопці й справді мали якісь надзвичайно потужні прилади. Бо я почув лише скрегіт заліза, і до моїх ніг упав чималий шмат металу.

За кілька секунд сигналізація вимкнулася, зображення жаб’ячої лапи на брамі перестало світитися і половинки масивних воріт прочинилися, впускаючи нас досередини.

Розділ 33. Бабуся Содя дає нам інструкції

Ми переступили через поріг центру космічних прибульців, і нас засліпило яскраве сяйво. Коли очі призвичаїлися до світла, ми побачили, що посеред встеленої свіжою травою кімнати на маленькому дерев’яному ослінчику сидить бабуся Соля. Зараз вона перебувала у такому ж стані, як я, коли мене захопив головний синьоморд. Вона була

щільно обмотана якоюсь слизькою гидотою так, що не могла поворухнутися.

Раптом до мене дійшло, що це місце страшенно нагадує криївку синьомордів, яку ми з Жуком та Зайцем виявили у банку. Так само пахло вологістю й свіжоскошеною травою. Ось тільки той таємний центр блакитних жаб містився на десятому поверсі сучасного хмарочоса, а ця схованка була розташована глибоко під землею.

Цікаво, скільки ще таких хитромудро замаскованих криївок синьомордів існує в усьому світі? В будь-якому разі, з усього було зрозуміло, що космічні загарбники готувалися до захоплення нашої планети довго й ретельно.

Тато кинувся вперед, щоб звільнити бабусю, але вона крикнула:

— Не рухайтеся! Синьомордики влаштували спеціальні пастки на той випадок, якщо мене прийдуть рятувати. А ще запам’ятайте — вам треба якнайшвидше повертатися у завтрашній день.

Бо зараз вам доведеться змінювати майбутнє, а це може викликати дивовижні й непередбачувані наслідки. Отож слухайте. У мене в лівій кишені фартуха лежить маленька полотняна торбинка. Візьміть його з собою і мерщій вертайтеся в пустелю. Підніміться на піраміду й розвійте насіння по вітру. Якщо я все розрахувала правильно й не помилилася у своїх припущеннях, космічні хижаки перестануть загрожувати нашій планеті.

Тато нахилився до бабусі й витягнув з кишені фартуха полотняну торбинку.

— Бабусю, а як же ти? — крикнув я і мало не заплакав.

Мені було шкода бабусі, яка сиділа, прип’ята до ослінчика, а хижі синьоморди от-от могли до неї допастися.

— Не хвилюйся, онучку, все буде гаразд. Головне — зробіть усе так, як я сказала. А тоді вертайтеся додому. Не забудьте поставити часоліт на те саме місце, де взяли — під старою грушею. Це дуже важливо. І зробіть так, щоб блакитні жаби не помітили, що ви тут побували. Зараз у них обідня перерва, жеруть, нелюди, наших комашок. Але за дві хвилини вони повернуться…

І бабуся втомлено заплющила очі й почала тихо мугикати свою улюблену пісню: "Ой чий то кінь стоїть, що сива гривонька…"

Ми вже бігли до виходу, коли я почув, що пісня дивним чином зазвучала інакше й бабуся Соля заспівала чистісінькою англійською мовою: "We all live in the yellow submarine". Подумки я переклав ці слова приблизно так: "Ми геть усі: люди, звірі, риби, птахи й комахи, а також трави, квіти й дерева — живемо на спільному для земних істот жовтому підводному човні". Звісно, це був дуже вільний переклад, але в цю мить мені хотілося почути саме таку пісню.

Розділ 34. Як діє антижаб

Ми стояли на усіченій верхівці піраміди. Позаду був часовий стрибок з нашого подвір’я до пустелі у ранній ранок нинішнього дня. Сонце вже освітило гарячими променями безкраї піски й безліч нерухомих синьомордів та їхні прозорі космічні капсули. Звідси, згори космічні хижаки видавалися блакитними цяточками на сліпучо-жов— тому піску.

— Почнемо, — сказав тато й витяг з кишені полотняну торбинку.

Він дочекався сильного пориву вітру, розв’язав мотузочок і витрусив дрібненькі насінинки собі на долоню. А тоді почав висипати їх зі своєї жмені — ніби сіяв у повітрі.

Вітер підхопив крихітні зернятка й поніс у пустелю.

Ми всі — тато, мама, Жук, Заєць і я, затамувавши подих, чекали, що буде далі. Але минула хвилина… дві… десять — і нічого не змінилося. Так само світило сонце і вітер гнав піщані хмари кудись ген за овид.

— Дивіться! — раптом скрикнув Заєць, показуючи рукою вниз. — Квіти!

І справді, на наших очах пустеля почала вкриватися різнобарвними квітами. Вони проростали скрізь, де лежали синьоморди й стояли їхні бойові капсули. Вони піднімалися до сонця й тріпотіли пелюстками. Ось уже перед нами колихався цілий велетенський строкатий килим. І не було видно ані блакитних космічних хижаків, ані їхніх кораблів.

Я побачив, що з кожної квітки випурхує величезний метелик. І крильця в метеликів точнісінько такої ж барви, як квіти, в яких вони народились.

— Погляньте, — вигукнула мама, — синьоморди заворушилися! Зараз вони розпочнуть полювання. Метелики — це ж їхня найулюбленіша їжа!

— Не хвилюйтеся, — тато показав нам клаптик паперу, який щойно витяг з дна бабусиної торбинки, — тут є чіткі інструкції. Але виконати їх може лише Клим. — І тато простягнув записку мені.

Я одразу ж упізнав чіткий бабусин почерк:

"Климчику, щойно синьомордики вдихнуть пилок цих квітів, як стануть слухняними й покірними. Ти маєш подумки віддати їм наказ чимшвидше забиратися геть з нашої планети й забути до неї дорогу назавжди. Адже тільки ти розумієш мову блакитних жаб і можеш з ними

спілкуватися. Онучку, головне — не бійся. Тоді банькаті ненажери тебе послухаються."

Я зосередився й подумки наказав синьомордам, що голосно чхали й розгублено озиралися на всі боки:

— Усім вишикуватися в колону по два! Взятися за лапи! Кроком руш до своїх капсул!

Тієї ж миті космічні пірати почали шикуватися в колону, а тоді, побравшись за лапи, немов першокласники, слухняно попрямували до своїх літальних апаратів. Коли останній синьоморд застрибнув усередину капсули, я подумки передав їм останню настанову:

— Повертайтеся додому і ніколи, чуєте, ніколи не прилітайте на Землю! Бо наступного разу вам це так просто не минеться!

Крізь прозорі ілюмінатори я бачив, як блакитні жаби ствердно захитали головами, капсули беззвучно піднялися в небо — і за кілька секунд від грізних прибульців не лишилося й сліду.

На серці у мене було так гарно, як не було ще ніколи в житті. Бо я точно знав: Землю врятовано, адже бабусині квіти виявилися сильнішими за наймогутнішу зброю. І люди вилікуються від вірусу страху… А що ж тепер буде з нами?

— Все буде добре! — заспокоїв мене тато й усміхнувся; виявляється, я промовив уголос своє запитання.

— Ти повернешся до школи й нікому нічого не розповідатимеш, — сказала мама. — Мешканцям Землі ще зарано знати про деякі загадки Всесвіту.

— А ви? — запитав я у Жука й Зайця.

— Ми повернемося до цирку, адже перед нашестям синьомордів ми були цирковими акробатами. Але колись ми обов’язково зустрінемося з тобою. Адже ТТБ своєї роботи не припиняє ніколи! Боягуз, котрий переміг свій страх, — найсильніша людина у світі! Запам’ятай це!

Розділ 35. Так народжуються пісні та легенди…

Ніби нічого не змінилося на подвір’ї біля нашого будинку відтоді, як я був тут востаннє. Але ні — навколо лунало безліч звуків. Діти ліпили у пісочнику пасочки, бабусі на лавочках обговорювали останні політичні події, двірник підмітав асфальтовану доріжку. Мої нові друзі — Жук і Заєць потисли мені руку, вилізли з машини й за мить зникли за рогом будинку.

А ми з батьками, лишивши "Запорожця" під старою грушею, піднялися на наш дев’ятий поверх. Тато подзвонив у двері, і за мить на порозі з’явилася бабуся Соля. З кухні долинали пахощі свіжоспечених пиріжків, і бабуся сказала те, що я найменше чекав почути від неї зараз:

— Здорові були, діточки. Ви, певно, зголодніли з далекої дороги? Ану, швидше мийте руки й сідайте до столу!

Я здивовано глянув на батьків, та вони тільки усміхнулися й пішли виконувати бабусин наказ. А я кинувся за бабусею й запитав про те, що мене мучило всі останні дні:

— Бабусю, а що то за дивовижний засіб від переляку? І чому синьоморд казав, що на мене не подіяв вірус страху?

— Та все дуже просто, — озвалася бабуся. — Я винайшла універсальні ліки від переляку — вони блокують вірус страху. Це спеціальний сорт квітів, пилок яких знищує отруту, яку принесли з собою синьоморди. А крім того, цей пилок робить синьомордів безпорадними. Ти ж знаєш, все у світі пов’язано між собою. Синьоморд,

що втратив свою лють і жорстокість, перетворюється на звичайну банькату ропуху. Тільки чужопланетну…

Бабуся розповідала про свій чудовий винахід так буденно, що я навіть образився. Щиро кажучи, мені було прикро, що бабуся навіть не похвалила мене. Хіба це не я щойно наказав синьомордам забиратися з нашої планети? Хіба не я мандрував на часольоті й ледве втік від навіснілого ватажка блакитних жаб? Та бабуся Соля лише лагідно поглянула мені в очі й додала:

— Це був дев’ятий і, як бачиш, найуспішніший засіб від переляку. А клала я ті ліки… в пиріжки. Ти ж, Климчику, їх любиш найдужче. Тепер зрозумів? А зараз ходи за мною, допоможеш накрити на стіл.

Я нахилив голову, щоб бабуся не помітила, як я почервонів, зайшов слідом за нею на кухню й завмер від подиву. На підвіконні, біля горщиків з бабусиними калачиками, сиділи дві блакитні ротаті ропухи й лупали червоними банькатими очима. Щоправда, за розміром вони були разів у двадцять менші від синьомордів.

Бабуся засміялася, дивлячись на мене, й весело пояснила:

— Розумієш, довелося трохи попрацювати над тими бузувірами, щоб вони мене звільнили зі свого підземелля. Вдалася я до нашого родинного характерництва та й зменшила їх. Подумала, а чого ж їх не використати на хазяйстві? Оно скільки мух розвелося. Хай собі ловлять. Та й кумкатимуть вечорами. Нагадуватимуть про нашу пригоду.

Я все ще стояв з роззявленим ротом, а бабуся, ніби це не вона щойно врятувала людство від нашестя космічних хижаків, узяла тацю з пиріжками й понесла її до кімнати, наспівуючи собі під носа: "Ой хотіла жаба — синяя ропуха та й світ підкорити…"

Я почухав потилицю й подумав, що он воно, виявляється, як народжуються народні пісні, казки та легенди.